

ЗАКОН ЗА ЛОВА И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

Обн. ДВ. бр.78 от 26 Септември 2000г., изм. ДВ. бр.26 от 20 Март 2001г., изм. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г., изм. ДВ. бр.79 от 16 Август 2002г., изм. ДВ. бр.88 от 4 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.82 от 10 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.108 от 29 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.64 от 7 Август 2007г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.67 от 29 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008г., изм. ДВ. бр.91 от 21 Октомври 2008г., изм. ДВ. бр.6 от 23 Януари 2009г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.92 от 20 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.73 от 17 Септември 2010г., изм. ДВ. бр.89 от 12 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.8 от 25 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., изм. ДВ. бр.39 от 20 Май 2011г., изм. ДВ. бр.77 от 4 Октомври 2011г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 7 Август 2012г.

Глава първа.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Законът урежда отношенията, свързани със собствеността, опазването и стопанисването на дивеча, организацията на ловното стопанство, правото на лов и търговията с дивеч и дивечови продукти.

Чл. 2. (1) (Доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Дивечът в Република България е частна държавна собственост с изключение на случаите, определени с този закон.

(2) Дивечът се стопанисва по ловностопански райони на популационен принцип.

(3) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Дивечът, закупен от лицата по чл. 34, ал. 1, т. 3, 4 и 5, който се отглежда във ферми и бази за интензивно стопанисване на дивеча, е тяхна собственост, докато е в оградените площи.

Чл. 3. (1) Опазването на дивеча като национално богатство цели съхраняване на генофонда и видовото разнообразие, увеличаване и устойчиво развитие на дивечовите запаси, обогатяване на фауната и запазване на екологичното равновесие в природната среда.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Опазването на дивеча е основен принцип за организация на ловната площ и управление на ловното стопанство, стопанисване на дивеча, неговите местообитания, екосистеми и процеси, които протичат в тях и упражняване на правото на лов.

(3) Опазването включва дейностите по защита, охрана и контрол при стопанисване на дивеча и упражняване на правото на лов.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., предишен текст на чл. 4 - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Организацията на ловната площ, управлението на ловното стопанство и контролът по стопанисването на дивеча се осъществяват от министъра на земеделието и храните.

(2) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) При осъществяване на държавната политика в ловното стопанство Изпълнителната агенция по горите се подпомага от ловните сдружения по чл. 30, ал. 1.

Чл. 5. (1) Дивеч по смисъла на закона са всички бозайници и птици - обект на лов, които живеят на свобода при естествени условия или се развъждат в заградени територии с ловностопанска цел.

(2) Обект на лов са:

1. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) бозайници и птици съгласно приложение № 1;
  2. бозайници и птици, интродуцирани в страната с ловностопанска цел;
  3. подивели и скитащи кучета и котки в ловностопанските райони.
- (3) Не са обект на лов бозайниците и птиците по ал. 2, развъждани и отглеждани в зоопаркове, зооградини и зоокътове, както и тези, развъждани във ферми, до момента на разселването им в природата.
- (4) Според времето на пребиваване на територията на страната дивечът се разделя на местен и мигриращ.
- (5) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) В зависимост от биологичните особености, режима на стопанисване и начините на ловуване дивечът се разделя на едър и дребен, посочени в приложение № 1.

Глава втора.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ЛОВНАТА ПЛОЩ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЛОВНОТО СТОПАНСТВО

Раздел I.

Организация на ловната площ

Чл. 6. Ловната площ на страната включва всички земи, гори и водни площи, които са обитавани от дивеч или в които има условия за съществуването му, извън населените места, определени с общи и подробни градоустройствени планове или с околновръстни полигони.

Чл. 7. (1) Ловната площ на страната се разпределя на ловностопански райони независимо от фондовите граници и собствеността върху земите, горите и водните площи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Не се обособяват ловностопански райони върху природни резервати.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) В защитените територии стопанисването на дивеча се извършва съгласно техния режим и план за управление, а в обектите, непосредствено свързани с отбраната и националната сигурност на страната - по ред, определен със заповед на министъра на земеделието и храните, съгласувана с министъра на вътрешните работи и министъра на отбраната.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Площта на ловностопанските райони зависи от основния вид дивеч и се определя при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона. В землището на едно населено място - село, не се обособява повече от един ловностопански район.

(5) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Ловностопанските райони са:

1. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) ловностопански райони на ловните дружини по чл. 29;
2. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) ловностопански райони на държавни ловни стопанства;
3. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) ловностопански райони на оградени площи;
4. ловностопански райони на дивечовъдни участъци.

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) Границите на ловностопанските райони се определят по трайни теренни форми и съоръжения, съобразени със землищните граници, и се утвърждават със заповед на министъра на

земеделието и храните по предложение на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

(7) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) Промяна на границите между ловностопанските райони на държавните ловни стопанства и дивечовъдните участъци и на ловните сдружения се правят от министъра на земеделието и храните по предложение на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) За увеличаване на дивечовите запаси, запазване на дивечовото разнообразие и съхраняване на генетичния фонд се създават държавни ловни стопанства, дивечовъдни участъци и бази за интензивно стопанисване на дивеча.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Границите на държавните ловни стопанства, дивечовъдните участъци и базите за интензивно стопанисване на дивеча се определят по трайни теренни форми и съоръжения независимо от землищните и фондовите граници. Общата им площ е до 15 на сто от ловната площ на страната.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Изграждането в ловностопанските райони на оградени площи с площ по-голяма от 100 хектара се съгласува с министъра на околната среда и водите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите дава писмено разрешение за изграждане на оградени площи в границите на ловностопанските райони след екологична оценка за зоните от мрежата "Натура 2000".

(5) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) За изграждане на оградените площи по ал. 4 лицата, стопанисващи дивеча, подават заявление до изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

(6) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Заявлението по ал. 5 включва мотиви за изграждане на базата, капацитет, тип на оградата и координатен регистър на границата на оградата.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г., изм. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., в сила от 04.10.2011 г.) Държавните ловни стопанства съгласно приложение № 2 са териториални поделения на съответните държавни предприятия по приложение № 1 към Закона за горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г., отм. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., в сила от 04.10.2011 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Районите на дейност на държавните ловни стопанства по ал. 1 се определят със заповед на министъра на земеделието и храните.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

(5) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

(6) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

(7) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г., отм. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., в сила от 04.10.2011 г.)

(8) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.)

(9) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г., изм. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., в сила от 04.10.2011 г.) В определения им район на дейност държавните ловни стопанства извършват дейностите и изпълняват функциите,

възложени на държавните горски стопанства със Закона за горите и с подзаконовите актове по прилагането му, както и дейностите по:

1. запазване и обогатяване на видовото разнообразие на дивеча;
2. изграждане на ловностопански съоръжения и провеждане на биотехнически мероприятия;
3. възпроизводство, разселване, опазване и охрана на дивеча;
4. аклиматизация и реаклиматизация на дивеча;
5. подобряване на екстериорните и трофейните качества на дивеча;
6. ползване на дивеча и дивечовите продукти и провеждане на организиран ловен туризъм;
7. ползване от горските територии - държавна собственост, за съхраняване качествата на биотипите и подобряване на местообитанията.

(10) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

(11) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

(12) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

Държавните предприятия по Закона за горите могат след провеждане на конкурс да сключват с юридически лица договори за съвместно извършване на дейностите по ал. 9, т. 1 - 6 на територията на държавните ловни стопанства. Договорите се сключват за срок до 15 години.

(13) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) За откриване на конкурса по ал. 12 директорът на съответното държавно предприятие прави мотивирано предложение до министъра на земеделието и храните.

(14) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) В предложението по ал. 13 се посочва:

1. срок на действие на договора;
2. видовете дейности по години, които да са предмет на договора за съвместна дейност за срока му на действие;
3. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) финансовият ресурс, с който държавното предприятие може да участва за осъществяване на дейностите по т. 2;
4. приходи по години, очаквани от ловностопанската дейност, за срока на действието на договора за съвместна дейност.

(15) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Въз основа на предложението по ал. 13 министърът на земеделието и храните може да обяви конкурс със заповед, която съдържа:

1. правното и фактическото основание за откриване на процедурата;
2. срока на договора;
3. видовете дейности по години, които да са предмет на договора за съвместна дейност за срока му на действие;
4. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) финансовия ресурс, с който държавното предприятие може да участва за осъществяване на дейностите по т. 3;
5. приходи по години, очаквани от ловностопанската дейност, за срока на действието на договора за съвместна дейност;
6. допълнителни изисквания към кандидатите за участие в процедурата с оглед особеностите на обекта на конкурса, в т. ч. наличие на защитени територии, опит и/или инвестиции в ловностопанската дейност;
7. цена на документацията за участие в конкурса;
8. (отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)
9. критерии за оценка на предложенията и методика за оценяването им;

10. срок за представяне на писмени предложения, който не може да е по-кратък от 10 дни;

11. място, ден и час за провеждане на конкурса.

(16) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Със заповедта по ал. 15 се:

1. утвърждава документацията за провеждане на конкурса;

2. определя втора дата за подаване на предложения, когато в срока, определен за подаване на предложенията, не постъпи нито едно предложение; втората дата за приемане на предложения не може да е по-късно от 20 дни след изтичането на утвърдения със заповедта срок за подаване на предложенията.

(17) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

(18) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Заповедта за откриване на процедурата се публикува в един централен ежедневник и в официалната интернет страница на Министерството на земеделието и храните и на съответното държавно предприятие най-малко 30 дни преди датата на провеждане на конкурса.

(19) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Кандидатът за сключване на договор трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да не е обявен в несъстоятелност и да не е в производство по несъстоятелност;

2. да не се намира в ликвидация;

3. да няма парични задължения към държавата, установени с влязъл в сила акт на компетентен държавен орган;

4. да не е лишен от право да упражнява търговска дейност;

5. да не е осъден за банкрут;

6. да не е осъден с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността или стопанството, освен ако е реабилитиран;

7. да отговаря на изискванията по ал. 15, т. 6.

(20) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Изискванията по ал. 19, точки 4, 5 и 6 се отнасят за управителите и изпълнителните членове на управителните органи на кандидата.

(21) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Обстоятелствата по ал. 19, т. 1, 2, 3, 5 и 6 се удостоверяват с документ от съответния компетентен орган, а по ал. 19, т. 4 и 7 - с декларация.

(22) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) В офертата си за сключване на договор за съвместна дейност кандидатът посочва инвестиционните си намерения по години. Офертата се представя в запечатан непрозрачен плик лично от кандидата или от негов упълномощен представител в съответното държавно предприятие.

(23) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Офертите се разглеждат от комисия, назначена със заповед на министъра на земеделието и храните или на оправомощено от него длъжностно лице. Комисията се състои най-малко от петима членове, от които задължително един правоспособен юрист.

(24) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Съставът на комисията се обявява в деня, определен за разглеждане и оценяване на предложенията.

(25) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Член на комисията не може да бъде лице, което е свързано лице по смисъла на Търговския закон с кандидат в конкурса или с членове на неговите управителни или контролни органи.

(26) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Членовете на комисията са длъжни да пазят в тайна обстоятелствата, които са узнали във връзка със своята работа в комисията.

(27) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Членовете на комисията представят на органа по ал. 23 декларация за обстоятелствата по ал. 25 и 26.

(28) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Комисията отваря пликите по реда на тяхното постъпване и проверява съответствието на предложенията с предварително обявените условия.

(29) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Комисията има право по всяко време да проверява заявените данни и факти от кандидатите, както и да изисква в определен от нея срок допълнителни доказателства за обстоятелствата, изложени в офертата на кандидата.

(30) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Комисията изготвя протокол за своята работа и прави оценка на офертите и предложение за класиране на кандидатите.

(31) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Министърът на земеделието и храните със заповед обявява резултатите от класирането в 14-дневен срок след изготвяне на предложението по ал. 30.

(32) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Заповедта по ал. 31 е индивидуален административен акт по смисъла на Административнопроцесуалния кодекс.

(33) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Договорът за съвместна дейност се сключва от директора на съответното държавно предприятие с лицето, спечелило конкурса, в 14-дневен срок от влизането в сила на заповедта по ал. 31.

(34) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Ежегодно в срок до 31 януари към договорите за съвместна дейност се подписва допълнително споразумение, в което се посочват дейностите, които ще бъдат извършвани в държавното предприятие, както и размерът на инвестицията, с която всяка от страните ще участва в тях.

(35) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Договорите по ал. 33 влизат в сила след представяне на банкова гаранция за изпълнение на договора.

(36) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Ежегодно в срок до 30 ноември на текущата година Изпълнителната агенция по горите извършва проверка по изпълнение на договорите за съвместна дейност. Министърът на земеделието и храните може да назначава проверка по изпълнението на договорите по всяко време. За резултатите от проверките се изготвят доклади, които се изпращат на министъра на земеделието и храните.

Чл. 9а. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., отм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.)

Чл. 9б. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., отм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.)

Чл. 9в. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2002 г., отм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.)

Чл. 9г. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2002 г., отм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.)

Чл. 9д. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., в сила от 04.10.2011 г.) Държавните ловни стопанства "Воден - Ири Хисар" и "Искър" съгласно приложение № 2 освен функциите и дейностите по чл. 9, ал. 9 се използват и за държавни представителни нужди и осъществяват дейностите по организация на официални

мероприятия на президента на Република България, на председателя на Народното събрание и на министър-председателя.

Чл. 9е. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., в сила от 04.10.2011 г.)

Чл. 9ж. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., в сила от 04.10.2011 г.)

Чл. 9з. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., в сила от 04.10.2011 г.)

Чл. 9и. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., в сила от 04.10.2011 г.)

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Министърът на земеделието и храните или оправомощено от него длъжностно лице със заповед обособява:

1. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) дивечовъдните участъци и определя районите им в границите на държавните горски стопанства;
2. (изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) оградени площи по предложение на лицата, които ги стопанисват и без да са налице условията по чл. 7, ал. 4.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) В горски територии, върху които е учредено право на ползване на научни институти и висши училища, чиято научна и образователна дейност е свързана с горското и ловното стопанство, могат да се обособят дивечовъдни участъци по реда на чл. 10 и бази за интензивно стопанисване на дивеча.

Чл. 12. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) На територията на един или повече ловностопански райони с общи граници както и на ключови места за размножаване, сватбуване, токуване, почивка и хранене на дивеча се обособяват развъдници за периода на действие на ловоустройствените проекти по чл. 13.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Границите на развъдниците се определят с ловоустройствения проект по предложение на комисиите по ловно стопанство към държавните горски стопанства.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) (1) За ловностопанските райони се изготвят ловностопански планове съгласно наредбата по чл. 18, ал. 1 от Закона за горите.

(2) Бонитирането на дивечовите местообитания и таксацията на дивеча се извършва по реда на наредбата по ал. 1.

(3) Ловностопанските планове се утвърждават от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите след съгласуване със съответните министерства и ведомства.

Раздел II.

Управление на ловното стопанство

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Министърът на земеделието и храните чрез Изпълнителната агенция по горите контролира:

1. организацията на ловното стопанство;
2. опазването, възпроизводството, разселването и ползването на дивеча;
3. придобиването и упражняването на правото на лов;
4. провеждането на организиран ловен туризъм;
5. търговията с дивеч и дивечови продукти;
6. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) изпълнението на ловностопанските планове;
7. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) изпълнение на ловностопанските мероприятия, заложи в финансовите планове на държавните предприятия.

Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Създава се Ловен съвет към Изпълнителната агенция по горите като консултативен орган по организацията на ловната площ, управлението на ловното стопанство, опазването, възпроизводството, разселването и ползването на дивеча в национален мащаб.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите определя със заповед състава на Ловния съвет.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Регионалните дирекции по горите контролират дейностите по чл. 14, т. 2 - 7 в определените им райони на дейност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите със заповед създава съвети по лова към регионалните дирекции по горите за обсъждане на проблеми по лова и опазване на дивеча.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Председател на съвета по лова по ал. 2 е директорът на регионалната дирекция по горите и членове - представители на областната администрация, областната дирекция на Министерството на вътрешните работи, районната инспекция по опазване на околната среда и водите, ловните сдружения и на други заинтересувани организации.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

Чл. 18. (1) (Доп. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Създават се комисии по ловно стопанство към държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства като консултативни органи по въпроси, свързани с организацията на ловните площи, управлението на ловното стопанство и стопанисването на дивеча.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Директорът на регионалната дирекция по горите утвърждава със заповед състава на комисията по ал. 1, в която се включват представители на държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, районните инспекции на околната среда и водите, районните полицейски управления, общинските администрации и на лицата, стопанисващи дивеча.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Председател на комисията по ловно стопанство е директорът на държавното горско стопанство или държавното ловно стопанство, който при необходимост може да привлече други специалисти и представители на собствениците на земи и гори.

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите издава правилник за организацията и дейността на консултативните органи по чл. 15, ал. 1, чл. 16, ал. 2 и чл. 18, ал. 1.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

Глава трета.
ПРАВО НА ЛОВ

Чл. 21. (1) Правото на лов включва право на ловуване и придобиване на дивеч, ловни трофеи и дивечови продукти.

(2) С правото на лов е свързано и задължението за опазване на дивеча.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) Пълнолетни граждани, завършили специализиран курс, включващ теоретична и практическа подготовка по темите: дивечознание, законодателство в областта на лова и дивеча, дивечоразвъждане, стопанисване, ползване и опазване на дивеча, защитени видове бозайници и птици от приложение № 3 към чл. 37 на Закона за биологичното разнообразие, популационна биология, начини, методи и средства за ловуване, оръжезнание и ловна стрелба, ловна кинология, болести по дивеча, оказване на първа медицинска помощ, и положили успешно теоретичен и практически изпит, придобиват право на лов. Специализираният курс се провежда за срок от три до 6 месеца.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите, въз основа на изискуема норма за ловна площ от 70 хектара за един ловец, ежегодно определя максималния брой на ловците в ловните сдружения по чл. 30, както и сдруженията, които могат да организират курсове за подготовка на кандидати за придобиване право на лов, и броя на свободните места в тях. При определяне на изискуемата норма за ловна площ не се взема предвид броят на ловците, навършили 65-годишна възраст.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.)

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Подготовката се извършва по програма, при условия и по ред, утвърдени от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите по предложение на ловния съвет. Подготовката на кандидатите за придобиване право на лов се извършва от:

1. държавните ловни стопанства;

2. висши училища и професионални гимназии по горско стопанство и/или професионални гимназии по лесотехника;

3. ловните сдружения:

а) (отм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.)

б) (отм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.)

(5) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите ежегодно определя лицата по ал. 4, които провеждат подготовка на кандидати за придобиване право на лов.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите или оправомощено от него длъжностно лице със заповед определя комисия, която:

1. провежда изпитите по ал. 1, оценява представянето на кандидатите и съставя протоколи за получените резултати;

2. изготвя класиране по сдружения на кандидатите за придобиване право на лов въз основа на резултатите от представянето им на изпита.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Комисията по ал. 6 издава на лицата, класирани по ал. 6, т. 2, удостоверение за придобито право на лов по образец, утвърден от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

(8) (Отм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.)

(9) Лицата, които не са издържали изпита за придобиване право на лов, могат да се явяват на изпит след преминаване на нов курс за подготовка.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Длъжностните лица при изпълнение на служебните си задължения по контрол и опазване на дивеча не могат да упражняват правото на ловуване. Забраната не се прилага, когато ловуването се извършва в изпълнение на трудови задължения, които са част от длъжностната им характеристика.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) Правото на ловуване се упражнява от лица, които притежават членска карта и билет за лов, заверени за съответната календарна година, както и разрешително за лов.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) Билетът за лов и разрешителното за лов се издават по образци, утвърдени от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

(3) Билетът за лов е личен и правата по него не могат да се преотстъпват. Билетът за лов се издава и се заверява всяка година от съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство, в чийто район извършва дейност ловното сдружение, в което членува лицето. Условието и редът за издаване и заверка на билета за лов се определят с правилника за прилагане на закона.

(4) Когато билетът за лов е изгубен, противозаконно отнет или унищожен, лицата са длъжни в 7-дневен срок да заявят това обстоятелство пред съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство, което го е издало.

(5) Обявяват се за невалидни ловни билети:

1. на лица, които са починали;
2. на лица, заявили обстоятелствата по ал. 4;
3. които са нередовни.

(6) Неvalidността по ал. 5 се обявява от органа, издал ловния билет.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпълнителната агенция по горите чрез държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства води регистър на издадените билети за лов.

Чл. 23а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) Изключването на ловец от ловното сдружение се извършва с решение на управителния съвет. Не може да упражнява правото си на ловуване лице, което:

1. не е завершило ловния билет и членската си карта за съответната година;
2. е изключено от ловното сдружение за нарушения по този закон и Закона за биологично разнообразие; лицето може да бъде прието за член в ловно сдружение след изтичането на две години, смятано от датата на изключването.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) В 7-дневен срок от приемането на решението на управителния съвет за изключване на лице от състава на ловното сдружение председателят на сдружението уведомява писмено за това директора на държавното горско стопанство и съответното държавно ловно стопанство.

(3) Директорът на държавното горско стопанство или държавното ловно стопанство отнема билета за лов на лицето по ал. 1.

(4) В 7-дневен срок от отнемане на билета за лов по ал. 3 директорът на държавното горско стопанство или държавното ловно стопанство вписва това обстоятелство в регистъра по чл. 23, ал. 7 и уведомява писмено Министерството на вътрешните работи

за отнемането на издаденото разрешение за носене и употреба на огнестрелни оръжия и боеприпаси за ловни цели.

Чл. 24. Завършилите висши и средни специални училища, в които се изучава дисциплината "Ловно стопанство", не полагат теоретичен изпит по чл. 22.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпълнителната агенция по горите издава на чужденци билети за лов, както следва:

1. на представители на дипломатически мисии - при условията на взаимност;
2. на чужденци, дългосрочно пребиваващи в Република България - след полагане на изпит по реда на чл. 22 или представяне на билет за лов, валиден за страната, чиито граждани са, след съгласуване с Министерството на вътрешните работи за носене на ловно оръжие;
3. на чужденци, краткосрочно пребиваващи в Република България - за срок от един месец - след представяне на билет за лов, валиден за страната, чиито граждани са.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Право на подборно ловуване имат лица, придобили право на лов, със стаж като ловци не по-малък от 2 години и успешно положили изпит пред комисия, назначена със заповед на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) На лицата, придобили права по ал. 1, се издава удостоверение по образец, утвърден от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

(3) Право на подборно ловуване имат и лицата по чл. 25, като за тях не се прилагат ал. 1 и 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Право на подборно ловуване без полагане на изпит по ал. 1 имат лицата, придобили право на лов и завършили висше образование с образователно-квалификационна степен "бакалавър" по специалността "Горско стопанство" или "магистър" по специалността "Ловно и рибно стопанство" в Лесотехническият университет.

Чл. 27. (1) Ловни водачи са лицата, придобили права по чл. 26, ал. 1, завършили специален курс за подготовка и положили успешно изпит.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпитите по ал. 1 се провеждат от комисия, назначена със заповед на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите. На лицата, успешно положили изпит, се издава удостоверение по образец, утвърден от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

Чл. 28. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Редът и начинът за придобиване на право на лов, на подборно ловуване и на ловни водачи се определят с правилника за прилагане на закона.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) За полагане на изпит по чл. 22, чл. 25, т. 2, чл. 26 и 27, за издаване и за заверка на билети за лов се заплащат такси в размер, определен с тарифа на Министерския съвет.

(3) Лицата по чл. 22 на възраст над 65 г. заплащат предвидените такси по ал. 2 с 50 на сто намаление. Инвалидите се освобождават от заплащане на такси по ал. 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Средствата по ал. 2 и 3 постъпват в бюджета на Изпълнителната агенция по горите и се разходват за финансиране на дейностите по управление, стопанисване, опазване и охрана на дивеча.

(5) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) За извършване на административната услуга по издаване и заверка на билети за лов се заплаща такса в размер, определен с тарифа на Министерския съвет, която постъпва в съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., отм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., нов - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) (1) Български граждани, придобили право на лов, се обединяват в ловна дружина с оглед на общността на техните интереси за стопанисване и опазване на дивеча в един ловностопански район.

(2) За сформирването на ловна дружина са необходими най-малко 20 ловци. В един ловностопански район по чл. 7, ал. 5, т. 1 се сформира само една ловна дружина.

(3) Един ловец може да членува само в една ловна дружина.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) (1) Лицата по чл. 29, обединени в ловни дружини, учредяват ловно сдружение на територията на едно или повече от едно съседно държавно горско стопанство и/или държавно ловно стопанство с цел осъществяване на дейности, свързани с възпроизводство, стопанисване, опазване и ползване на дивеча.

(2) Ловното сдружение ръководи и организира дейността на дружините по възпроизводството, стопанисването, опазването и ползването на дивеча върху предоставените им ловностопански райони. Сдружението защитава интересите на ловците, сдружени при условията и по реда на чл. 29, пред съответните държавни и общински органи.

(3) Ловните сдружения регистрират ловните дружини в държавните горски стопанства, съответно държавните ловни стопанства.

(4) За извършване на регистрацията по ал. 3 ловното сдружение представя:

1. списъци на ловните дружини, съдържащи наименование на дружината, площ на ловностопанския район, имената и единния граждански номер на ловците, членуващи в тях;

2. протоколи от общите събрания на дружините, съдържащи решение за избор на председател и ръководство на дружината.

(5) Ловните сдружения по ал. 1 са юридически лица, регистрирани при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

(6) Една ловна дружина може да учредява, съответно членува, само в едно ловно сдружение.

(7) Председателят на ловното сдружение сключва трудов договор със специалист по ловно стопанство. Специалистът по ловно стопанство организира ловностопанската дейност на сдружението.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) (1) Ловните сдружения по чл. 30 могат да се обединяват на доброволен принцип.

(2) Национално ловно сдружение е това сдружение, което обединява ловни сдружения, в които броят на членуващите ловци е повече от половината от общия брой на регистрираните в страната лица, придобили право на лов. Ако не е изпълнено това условие за нито едно от лицата по ал. 1, за Национално ловно сдружение се определя това сдружение, в което членуват най-голям брой ловци, но не по-малко от една трета от общия брой на регистрираните в страната лица, придобили право на лов.

(3) Обединенията на ловните сдружения по ал. 1 са ловни сдружения - юридически лица, регистрирани при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

(4) Националното ловно сдружение ръководи, координира и контролира дейността на своите членове по стопанисването и опазването на дивеча в предоставените им ловностопански райони.

(5) Едно ловно сдружение може да участва само в едно обединение по реда на ал. 1.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Лицата по чл. 30, ал. 1 и чл. 31, ал. 1 не могат да участват в търговски дружества и в други лица, регистрирани по Търговския закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Лицата по чл. 30, ал. 1 и чл. 31, ал. 1 могат да учредяват търговски дружества без право на непарична вноска в тях. Реализираната печалба от дейността на търговските дружества се разпределя за постигане на определените в устава цели на ловните сдружения.

Глава четвърта.

СТОПАНИСВАНЕ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

Раздел I.

Стопанисване на дивеча

Чл. 33. Стопанисването на дивеча обхваща дейностите по запазване и обогатяване на видовото разнообразие, подобряване на местообитанията, опазване и възпроизводство на дивеча, гарантиране на биологичния минимум, достигане и поддържане на допустимите запаси, осигуряване на рационално и устойчиво ползване в ловностопанските райони.

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) Дивечът в страната се стопанисва от:

1. държавните ловни стопанства;
2. държавните горски стопанства;
3. лицата по чл. 11;
4. ловните сдружения по чл. 30, ал. 1 и чл. 31, ал. 1;
5. други юридически лица, отговарящи на изискванията по чл. 9 и 36.

(2) Държавното горско стопанство стопанисва дивеча в дивечовъдните участъци, за които:

1. стопанисването и ползването на дивеча не е предоставено чрез провеждането на конкурс по реда на този закон;
2. договарянето за стопанисване и ползване на дивеча е прекратен - до сключването на нов договор.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Държавните ловни стопанства и лицата по чл. 11 стопанисват дивеча в определените им ловностопански райони и обособени бази за интензивно стопанисване на дивеча.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Стопанисването и ползването на дивеча в дивечовъдните участъци по чл. 10 могат да бъдат предоставени чрез конкурс на лицата

по чл. 34, ал. 1, т. 1, 3, 4 и 5, които отговарят на изисквания, определени с правилника за прилагане на закона.

(2) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Конкурсът по ал. 1 може да включва и отдаване под наем на базата за ловен туризъм, която е частна държавна собственост и е необходима за стопанисването и ползването на дивеча.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., предишна ал. 2 - изм., ДВ, бр. 91 от 2008 г.)

Държавните горски стопанства предоставят стопанисването на дивеча чрез пряко договаряне на ловните сдружения по чл. 30, ал. 1 в ловностопанските райони извън тези по ал. 1 и чл. 35. Сроковете за стопанисване на дивеча за лицата по чл. 34, ал. 1, т. 1, 3, 4 и 5 са еднакви.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Условието и редът за пряко договаряне за стопанисване на дивеча се уреждат в правилника за прилагане на закона.

Чл. 36а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) Кандидатът за стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдния участък трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да не е обявен в несъстоятелност и да не е в производство по несъстоятелност;
2. да не е в ликвидация;
3. да няма просрочени задължения към държавата или общините, установени с влязъл в сила акт;
4. да не е лишен от право да упражнява търговска дейност;
5. да не е осъден за банкрут;
6. да не е осъждан с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността или престъпление против стопанството, освен ако е реабилитиран;
7. да има сключени трудови договори със:

а) специалист по ловно стопанство с висше образование с не по-малко от три години стаж в областта на ловното стопанство, назначен за стопанисване на дивеча;

б) най-малко един специалист по ловно стопанство, който има свидетелство за подборен отстрел, за всеки 2500 хектара ловна площ.

(2) Договорите по ал. 1, т. 7 могат да бъдат сключени и под отлагателно условие и влизат в сила след спечелването на конкурса.

(3) Изискванията по ал. 1, т. 4, 5 и 6 се прилагат и за управителите и изпълнителните членове на управителните органи на кандидата.

(4) Обстоятелствата по ал. 1, т. 1, 2, 3, 5 и 6 се удостоверяват с документ от съответния компетентен орган, а по ал. 1, т. 4 - с декларация.

Чл. 36б. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Министърът на земеделието и храните открива конкурса със заповед, която съдържа:

1. правното и фактическото основание за откриване на процедурата;
2. наименованието на дивечовъдния участък;
3. срока за предоставяне стопанисването на дивеча;
4. цената на документацията за участие в конкурса;
5. допълнителните изисквания към кандидатите за участие в процедурата с оглед особеностите на обекта на конкурса;
6. началния размер на годишната вноска за стопанисване на дивеча в участъка;
7. началната годишна наемна цена на базата за ловен туризъм - държавна собственост;
8. критериите за оценка на предложенията с определяне начина на оценяване на отделните критерии и определяне на относителната им тежест в комплексната оценка на предложението;

9. срока за представяне на писмени предложения, който не може да е по-кратък от 10 дни;

10. мястото, деня и часа за провеждане на конкурса;

11. размера на гаранцията за участие;

12. вида и размера на гаранцията за изпълнение на договора.

(2) В заповедта по ал. 1 се определя и втора дата за подаване на предложения, когато в първоначално определения срок не постъпи нито едно предложение. Втората дата за приемане на предложения не може да е по-късно от 20 дни след изтичането на утвърдения със заповедта срок за подаване на предложенията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

Началният размер на годишната вноска за стопанисване на дивеча се определя на база на типовете местообитания в дивечовъдния участък съгласно методика, издадена от министъра на земеделието и храните.

(4) Началната годишна наемна цена за ползване на материално-техническата база, която е частна държавна собственост и е необходима за стопанисването и ползването на дивеча, се определя по реда на Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост.

(5) Размерът на гаранцията за участие е равен на една годишна вноска за стопанисване на дивеча, определена по реда на ал. 3.

(6) Заповедта за откриване на процедурата се публикува в един централен ежедневник най-малко 30 дни преди датата на провеждане на конкурса.

Чл. 36в. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Със заповедта по чл. 36б, ал. 1 се утвърждава документацията за провеждане на конкурса, която трябва да съдържа необходимите данни, указания и изисквания за подготовка на предложението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

Кандидатите получават документацията по ал. 1 срещу заплащане на цена, определена от министъра на земеделието и храните.

(3) Документацията за участие в конкурса съдържа:

1. копие от заповедта за откриване на процедурата;

2. копие от заповедта за обособяване на дивечовъдния участък;

3. копие от заповедта за утвърждаване границите на ловностопанския район;

4. карта с очертаните граници на дивечовъдния участък;

5. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) извлечение от ловностопанския план на дивечовъдния участък, а когато няма действащ план - изисквания за стопанисване на дивеча;

6. данни за таксацията и план за ползване на дивеча;

7. проект на договор.

Чл. 36г. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) При изготвяне на предложението всеки кандидат трябва да се придържа точно към условията за провеждане на процедурата.

(2) До изтичането на срока за подаване на предложенията всеки кандидат в конкурса може да промени, допълни или да оттегли предложението си.

(3) Всеки кандидат в конкурса има право да представи само едно предложение.

(4) Всяко предложение съдържа:

1. удостоверение за регистрация съгласно Закона за търговския регистър, което съдържа единен идентификационен код на кандидата или следните документи, ако кандидатът не е регистриран съгласно Закона за търговския регистър:

а) актуално състояние на съдебната регистрация на кандидата;

- б) копие от документ за данъчна регистрация;
  - в) копие от документ за регистрация в регистър БУЛСТАТ;
  - 2. предлагана годишна вноска за стопанисване на дивеча в дивечовъдния участък;
  - 3. предлагана годишна наемна цена на базата за ловен туризъм;
  - 4. удостоверения от съответните компетентни органи, че не са налице обстоятелствата по чл. 36а, ал. 1, т. 1, 2, 3, 5 и 6;
  - 5. декларация, че не са налице обстоятелствата по чл. 36а, ал. 1, т. 4;
  - 6. копие от договорите на наетите специалисти по чл. 36а, ал. 1, т. 7;
  - 7. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) бизнес програма за стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдния участък и за изпълнение на ловностопанския план;
  - 8. копие от документ за представена гаранция за участие в процедурата.
- (5) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Предложението се представя в запечатан непрозрачен плик лично от кандидата или от негов упълномощен представител в съответното държавно предприятие.
- (6) Документацията за провеждане на конкурса може да съдържа изискване някои от документите по ал. 4 да бъдат в отделен запечатан плик, поставен в основния плик.
- (7) При приемане на предложението върху плика се отбелязват поредният номер, датата и часът на получаването му и посочените данни се записват във входящ регистър, за което на приносителя се издава документ.
- (8) Предложение, представено след изтичането на крайния срок, не се приема. Не се приема и предложение в плик, незапечатан или с нарушена цялост. Такова предложение незабавно се връща на кандидата и това се отбелязва в регистъра.

Чл. 36д. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Конкурсът се провежда от комисия, назначена със заповед на министъра на земеделието и храните или на оправомощено от него длъжностно лице.

- (2) Комисията по ал. 1 се състои най-малко от петима членове, от които един юрист и един икономист.
- (3) Съставът на комисията се обявява в деня, определен за разглеждане и оценяване на предложенията.
- (4) Член на комисията не може да бъде лице, което е:
  - 1. свързано лице по смисъла на Търговския закон с кандидат в конкурса или с членове на неговите управителни или контролни органи;
  - 2. участвало в подготовката на конкурса.
- (5) Членовете на комисията са длъжни да пазят в тайна обстоятелствата, които са узнали във връзка със своята работа в комисията.
- (6) Членовете на комисията представят декларация за обстоятелствата по ал. 4 и 5.

Чл. 36е. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) Комисията започва работа след получаване на списъка с кандидатите и представените предложения.

- (2) При отварянето на предложенията от комисията могат да присъстват и представители на кандидатите, участващи в процедурата.
- (3) Комисията отваря пликовете по реда на тяхното постъпване и проверява съответствието на предложенията с предварително обявените условия.
- (4) Комисията има право по всяко време да проверява заявените данни и факти от кандидатите, както и да изисква в определен от нея срок допълнителни доказателства за обстоятелствата, изложени в предложенията.

Чл. 36ж. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) Комисията не допуска до участие в конкурса кандидат, който:

1. не е представил някой от необходимите документи по чл. 36г, ал. 4;
2. не отговаря на изискванията на чл. 36а, ал. 1;
3. не е представил изискваните от комисията допълнителни доказателства в срока по чл. 36е, ал. 4.

(2) Кандидатите са длъжни в процеса на провеждането на конкурса да уведомяват за всички промени в обстоятелствата по ал. 1, т. 2 в 7-дневен срок от настъпването им.

Чл. 36з. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) След разглеждане на предложенията комисията оценява и класира кандидатите според предварително обявените критерии.

(2) Основните критерии за оценяване на бизнес програмата на кандидатите са:

1. инвестициите по години, свързани с подобряване на типовите местообитания, фуражната база, биотехническите съоръжения и с увеличаване на дивечовите запаси в рамките на допустимите;
2. броят на планираните за откриване работни места, свързани със стопанисването на дивеча в дивечовъдния участък.

Чл. 36и. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) За работата на комисията се изготвя протокол, който се подписва от всички членове и се представя на министъра на земеделието и храните, придружен с цялата документация, събрана в хода на провеждане на конкурса.

(2) При писмено искане от страна на кандидат в процедурата му се осигурява достъп до протокола на комисията.

Чл. 36к. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Министърът на земеделието и храните със заповед обявява резултатите от класирането не по-късно от 14 работни дни след приключването на работата на комисията.

(2) Заповедта по ал. 1 е индивидуален административен акт по смисъла на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Министърът на земеделието и храните или оправомощено от него длъжностно лице писмено уведомява кандидатите за резултатите от оценяването на предложенията.

Чл. 36л. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) В едномесечен срок от обявяването на заповедта по чл. 36к, ал. 1 директорът на съответното държавно предприятие сключва договор за стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдния участък с лицето, спечелило конкурса, след като представи гаранция за изпълнение на договора.

Гаранцията за изпълнение на договора е в размер на три годишни вноски за стопанисване на дивеча, определени по реда на чл. 36б, ал. 3.

(2) Договорите за стопанисване и ползване на дивеча се сключват за срок до 15 години.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Най-малко три месеца преди изтичане срока на договора съответната регионална дирекция по горите извършва проверка по изпълнението му. За резултатите от извършената проверка директорът на регионалната дирекция по горите представя писмен доклад до министъра на земеделието и храните, изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, както и на директора на съответното държавно предприятие.

(4) Когато в хода на проверката по ал. 3 се установи, че лицето, стопанисващо дивеча, е изпълнило всички задължения по него и е достигнало допустимите дивечови запаси,

договорът може да бъде продължен без провеждане на конкурс за срок не по-дълъг от определения в ал. 2.

(5) В случаите на продължаване срока на договора при условията на ал. 4 новият договор подлежи на актуализация, в т. ч. и по отношение на размера на годишната вноска за стопанисване на дивеча.

(6) След изтичането на срока на договора гаранцията за изпълнението му се освобождава.

Чл. 36м. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) Директорът на съответното държавно предприятие прекратява едностранно с едномесечно писмено предизвестие договорите за стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдния участък при:

1. виновно неизпълнение на задълженията по договора;
2. неправилно ползване на дивеча, довело до нарушаване на половата и възрастовата структура на дивечовите популации;
3. недобросъвестно стопанисване на предоставената база за ловен туризъм и биотехническите съоръжения или при използването им не по предназначение;
4. издадени и влезли в сила две или повече наказателни постановления срещу лицето, стопанисващо дивечовъдния участък, или негови служители за нарушения на този закон, Закона за горите и подзаконовите актове по тяхното прилагане.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) В случаите на прекратяване на договора по ал. 1 гаранцията за изпълнение на договора не се възстановява и остава в полза на съответното държавно предприятие.

Чл. 36н. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Изпълнителната агенция по горите, регионалните дирекции по горите и държавните предприятия осъществяват текущ контрол по изпълнение на договорите за стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдните участъци.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Най-малко веднъж годишно държавните предприятия извършват проверка по изпълнение на договорите. За резултатите от проверките се изготвят доклади, които се изпращат в съответната регионална дирекция по горите и в Изпълнителната агенция по горите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Най-малко веднъж на три години съответната регионална дирекция по горите извършва проверка по изпълнение на договорите за стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдните участъци и представя в Министерството на земеделието и храните, Изпълнителната агенция по горите и в съответното държавно предприятие доклад за резултатите от нея.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., доп. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) След изтичане на половината от срока на договора Изпълнителната агенция по горите извършва проверка по изпълнението му, за резултатите от която се изготвя писмен доклад, до министъра на земеделието и храните.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Министърът на земеделието и храните може да назначава проверки по изпълнението на договорите по всяко време.

Чл. 37. (1) (Предишен текст на чл. 37 - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Лицата по чл. 34 са длъжни да:

1. организират и извършват подхранването на дивеча;
2. създават и поддържат специализирана фуражна база за дивеч;

3. изграждат ловностопански съоръжения;
4. регулират числеността на дивеча;
5. участват в таксацията на дивеча;
6. опазват дивеча и участват в неговата охрана.

(2) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Лицата по чл. 34, които са закупили едър дивеч по реда на този закон, са длъжни преди внасянето му за отглеждане във ферми или бази за интензивно стопанисване на дивеча да го поставят в карантинна ограда.

Чл. 37а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) За осъществяване на дейностите по чл. 37 лицата, придобили право на ловуване, заплащат в ловните сдружения, в които членуват, годишна вноска за стопанисване на дивеча.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) Годишната вноска за стопанисване се определя ежегодно до 1 декември на предходната година от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите по предложение на Ловния съвет.

(3) Сроковете, условията и редът за събиране и разходване на годишната вноска по ал. 1 се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 37б. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) Лицата, с които е сключен договор за стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдните участъци, дължат годишна вноска за стопанисване на дивеча и годишна наемна цена за ползване на материално-техническата база в размер, съответстващ на предложения от тях в конкурсната процедура по чл. 36.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Средствата по ал. 1 постъпват в приход на съответното държавно предприятие и се разходват за охрана на дивеча на територията на предприятието, както и за финансиране на дейностите по управление, стопанисване и опазване на дивеча на територията на дивечовъдните участъци, за които:

1. стопанисването и ползването на дивеча не е предоставено чрез провеждането на конкурс по реда на закона;
2. договорът за стопанисване и ползване на дивеча е прекратен - до сключването на нов договор.

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Изграждане на ловностопански съоръжения върху земи и гори, собственост на физически и юридически лица, се извършва след сключване на договор с тях при спазване изискванията на ловностопанските планове.

Чл. 39. (1) За подхранването на дивеча се създава и поддържа специализирана фуражна база при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Площи за специализирана фуражна база се предоставят безвъзмездно от земеделски и горски територии - държавна собственост.

Чл. 40. (1) За запазване на екологичното равновесие и устойчиво развитие на популациите при доказана необходимост се регулира числеността на някои видове дивеч при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

(2) Подивелите и скитащи кучета и котки в ловностопанските райони се унищожават.

Чл. 41. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите разрешава дейности по внос на ловни видове с цел въвеждане или повторно въвеждане в природата съгласно изискванията на чл. 67, ал. 2, чл. 68 и 69 от Закона за биологичното разнообразие.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Разселването на дивеч се извършва за опресняване на кръвта, задивечаване, поддържане на биоразнообразие и ловуване по ежегодна програма, утвърдена от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона. Разселването и ползването се осъществяват под контрола на регионалните дирекции по горите, държавните предприятия и сдруженията по чл. 30, ал. 1 и чл. 31, ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) За отстрела на разселения дивеч за ловуване се утвърждава допълнителен план за ползване, като лицата, които го стопанисват, не заплащат вноса за ползването му.

Чл. 42. (1) (Предишен текст на чл. 42 - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 8 от 2011 г., в сила от 25.01.2011 г.) Ветеринарномедицинският надзор и борбата с болестите по дивеча в национален мащаб се осъществяват от Българската агенция по безопасност на храните и Изпълнителната агенция по горите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Министърът на земеделието и храните издава наредба за условията и реда за производство на дивеч във фермерни условия и полусвободно развъждане.

(3) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Профилактиката на дивеча се извършва съгласно утвърдена от министъра на земеделието и храните държавна профилактична програма съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Чл. 42а. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите създава отделение Национална научноизследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча, което е самостоятелно юридическо лице.

(2) Националната научноизследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча е специализирана за научноизследователска, диагностична и консултантска дейност по:

1. ловно стопанство, биология, технологии за отглеждане и развъждане на дивеча;

2. болести и мониторинг върху устойчивото развитие на дивеча и зоофилактика.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Устройството и редът за осъществяване дейността на Националната научноизследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча се уреждат с правилник, издаден от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

Раздел II.

Ползване на дивеча

Чл. 43. (1) Ползването на дивеча се осъществява чрез ловуване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Ловуване е убиване, улавяне, преследване и нараняване на дивеч, както и вземане, пренасяне, укриване, съхраняване, обработване, превозване на намерен, ранен и убит дивеч или на разпознаваеми части от него, събиране и вземане на яйца от птици - обект на лов.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Ловуване е и престой или движение на лица извън населените места със:

1. извадено от калъф и сглобено ловно оръжие, независимо дали е заредено или не;
2. стъпни капани, примки с метално въже и електрически звуковъзпроизвеждащи прибори за привличане на дивеча.

(4) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Не са ловуване действията по ал. 2 и 3, когато се извършват в район на обособени ловни стрелбища или полигони за обучение на ловни кучета.

(5) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Не е ловуване по смисъла на ал. 3 извършването на:

1. охранителна или друга дейност с пистолети и револвери с дължина до 300 мм от длъжностни лица при и по повод изпълнение на служебните им задължения;
2. (отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

Чл. 44. (1) Ловуването се извършва индивидуално и групово.

(2) На едър дивеч се ловува индивидуално съгласно методите на подборното ловуване. На дива свиня се допуска и групово ловуване.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) На дребен, местен и мигриращ дивеч се ловува индивидуално и групово.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) На хищници се ловува индивидуално, групово и по време на лов на други видове дивеч.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) Ловните сдружения по чл. 30, ал. 1 съобразно числения си състав ежегодно изпълняват план за отстрел на хищници, който се утвърждава от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) За всеки ловностопански район ежегодно се утвърждава план за ползване на дивеча.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Общият план за ползване на дивеча в страната се утвърждава от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

Чл. 46. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Планът за ползване на дивеча в държавните ловни стопанства, дивечовъдните участъци и в обектите по чл. 11 се утвърждава от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Планът за ползване в останалите ловностопански райони, както планът за ползване на разселения дивеч се утвърждава от директора на регионалната дирекция по горите по предложение на лицето, което стопанисва дивеча.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

(4) Проектноплановете за ползване на дивеча се изготвят от лицата по чл. 34.

(5) Условията и редът за изготвяне на плановете за ползване се уреждат с правилника за прилагането на закона.

Чл. 47. Организираният ловен туризъм се провежда при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Ловуването в държавните ловни стопанства и в дивечовъдните участъци, стопанисвани от държавните горски стопанства, се извършва по реда на организирания ловен туризъм.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Селекционният и санитарният отстрел, както и отстрелът на хищници в държавните ловни стопанства се осъществява от служителите в тях или от лица с придобита квалификация по реда на чл. 27.

Чл. 49. Ловуването в обектите по чл. 11 се извършва по реда на закона съобразно техния статут.

Чл. 50. (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Ловуването в ловностопанските райони, в които стопанисването на дивеча е предоставено от държавното горско стопанство по реда на чл. 36, ал. 3, както и в дивечовъдните участъци, предоставени на юридически лица след провеждане на конкурс се извършва по реда на закона и при условия, определени от лицата, които стопанисват дивеча.

Чл. 51. (Отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.)

Чл. 52. (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2001 г., отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.)

Чл. 53. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Лицата, стопанисващи дивеча, заплащат годишна вноска за ползване.

(2) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Годишната вноска за ползване на дивеча се определя въз основа на издадените разрешителни за лов.

(3) (Предишна ал. 2 - изм., ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Сроковете, условията и редът за събиране и разходване на годишната вноска по ал. 2 се определят с правилника за прилагане на закона.

(4) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Лицата по чл. 2, ал. 3 и чл. 30, ал. 1 не заплащат годишна вноска за ползване на дивеча тяхна собственост. Придобиването на дивеча се доказва с фактура за покупко-продажба.

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 60 от 2012 г.) Сроковете за ловуване на дивеч - обект на лов, са определени по видове в приложение № 4. В зависимост от епизоотичната обстановка министърът на земеделието и храните, по предложение на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите или на изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните и след съгласуване с министъра на околната среда и водите, със заповед може да ограничава или забранява лова на някои видове дивеч, както и да прилага санитарен отстрел на диви животни като част от мерките за профилактика, ограничаване и ликвидиране на болестите по животните.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Дните, методите и нормите на ловуване се определят с правилника за прилагане на закона.

- (3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) За регулиране числеността на някои видове дивеч, за поддържане екологичното равновесие на дивеча, както и при възникнала епизоотична обстановка се осигуряват средства от държавния бюджет.
- (4) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Ловуване с научноизследователски цели се разрешава от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите през цялата година при условия и по ред, определени в правилника за прилагането на закона.
- (5) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Регулиране на числеността на защитени и други видове диви животни се разрешава от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите след съгласуване с Министерството на околната среда и водите.
- (6) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2010 г.) Ловуването на кафява мечка се извършва с разрешително, издадено от министъра на земеделието и храните.
- (7) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2010 г.) Ежегодно до 31 януари министърът на околната среда и водите и министърът на земеделието и храните определят броя на екземплярите за отстрел на кафявата мечка с цел регулиране на популацията ѝ. Определеният брой екземпляри за отстрел на кафява мечка не може да бъде по-голям от 8 на сто и по-малък от 3 на сто от общата ѝ численост. Не е задължителен отстрелът на целия брой определени за отстрел екземпляри на кафява мечка.
- (8) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2010 г.) Разрешителните по ал. 6 се издават по ловностопански райони и важат до 31 декември на текущата година.
- (9) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2010 г.) Извън определения по ал. 7 брой екземпляри за отстрел на кафява мечка министърът на земеделието и храните незабавно издава разрешително по ал. 6 в случаите на нападения на мечки върху хора.
- (10) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2010 г.) В тридневен срок след издаването на разрешителното по ал. 6 министърът на земеделието и храните или оправомощено от него лице уведомява съответната регионална инспекция по околна среда и води.
- (11) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2010 г.) Съответната регионална инспекция по околна среда и води има право до 4 часа след провеждане на отстрела да провери законността на същия и да вземе необходимите проби за изследване.
- (12) (Нова - ДВ, бр. 60 от 2012 г.) При свръхпопулация на хищници министърът на земеделието и храните със заповед по реда на ал. 1 може да определя начина им на ловуване.

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.)

- Чл. 56.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) Ловуването се извършва с гладкоцевно или нарезно огнестрелно ловно оръжие. Когато оръжието е полуавтоматично, то не може да бъде заредено с повече от един плюс два патрона в магазина. Ловните оръжия не могат да бъдат автоматични.
- (2) Ловно огнестрелно оръжие е това оръжие, което конструктивно е пригодно за тази цел и отговаря на техническите изисквания за безопасност.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 73 от 2010 г., в сила от 17.09.2010 г.) Разрешение за закупуване, носене и съхраняване на ловно оръжие и боеприпаси се издава от органите на Министерството на вътрешните работи по реда на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия.
- (4) (Доп. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Подборното ловуване се извършва с нарезно ловно оръжие или с гладкоцевно ловно оръжие с куршум. Право на придобиване, носене и употреба на ловно нарезно оръжие имат само лицата, придобили квалификация по реда на чл. 26.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) При ловуване могат да се използват ловни кучета. При групово ловуване на дива свиня се разрешава да се използват до 10 ловни кучета. Породните групи и изискванията, на които трябва да отговарят ловните кучета, условията за тяхното използване и редът за провеждане на изпитания с тях се определят с наредба на министъра на земеделието и храните.

(6) Регулирането на някои видове дивеч, както и улавянето на жив дивеч, може да се извършва и с други подходящи средства при условия и по ред, определени в правилника за прилагането на закона.

(7) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) За улавяне на жив дивеч с цел разселване, опресняване на кръвта и за осъществяване на ветеринарномедицински контрол могат да се използват само стационарни капани за избирателен лов и мрежести уреди, които се поставят на не по-малко от 1000 м от границата на съседния ловностопански район.

(8) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Министърът на земеделието и храните съгласувано с министъра на околната среда и водите със заповед определя вида на селективните касетъчни капани за лов на хищници.

Чл. 57. (1) За провеждане на лов се издава писмено разрешително при условия и по ред, определени в правилника за прилагането на закона, след заплащане на такса за издаването му по тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(2) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Разрешителното за индивидуален лов на мигриращ и водоплаващ дивеч, както и на фазан, яребица и кеклик на територията на ловностопанските райони на ловните сдружения се издава за срок един месец, като за фазан, яребица и кеклик е с фиксирани дати на излета съгласно утвърден график.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Разрешителните за лов са по образец, утвърден от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, и се водят на отчет в държавните горски стопанства и ловни стопанства.

Чл. 58. (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) (1) В разрешителното за лов се вписват имената на ловците, номерата на ловните билети, начинът, датата и мястото на ловуване, видът и броят на разрешения за лов дивеч и името на ръководителя на лова при групов лов.

(2) Когато се извършва лов в ловностопански райони, които са предоставени на лицата по чл. 30, ал. 1, в разрешителното за лов се вписва и номерът на членските карти.

Чл. 59. Отстреляният дивеч, дивечовите кожи и ловните трофеи принадлежат на ловеца, който ги е придобил, при спазване на условията, определени от стопанисващия дивеча.

Чл. 60. Условията и редът за регистрация и отчитане на отстреляния и придобития дивеч се определят с правилника за прилагането на закона.

Чл. 61. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Ловните трофеи се регистрират в държавните горски стопанства или в държавните ловни стопанства по място на добиването им в едномесечен срок. Нерегистрираните ловни трофеи се отнемат в полза на държавата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Ловните трофеи се оценяват от оценителни комисии, назначени със заповед на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

Чл. 62. За регистрация и оценка на ловните трофеи се заплаща такса по тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Чл. 63. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Лицата, намерили и взели паднали дивечови рога, ги предават в държавните горски стопанства или в ловните стопанства.

(2) Лицата по ал. 1 могат да придобиват падналите дивечови рога след заплащане на такса по тарифа, определена от Министерския съвет.

Чл. 64. Забранява се ловуването във:

1. (доп. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) разсадници и ловни развъдници и рибовъдни стопанства;
2. опитни полета и площи за сортово семепроизводство;
3. ливади - до окосяването им;
4. новозасадени лозя;
5. лозя - от резитба до приключване на гроздобера;
6. зеленчукови и овощни градини и бостани - до обирането им;
7. житни култури - от 1 април до ожънването им;
8. оризищата - от 15 март до прибирането им.
9. (отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.).

Чл. 64а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Забранява се препарирането, притежаването, излагането на публични места, пренасянето, превозването, изнасянето зад граница, продажбата, дарението или замяната на дивеч, дивечови продукти и ловни трофеи, без документи за произход.

Чл. 65. При ловуване се забранява използването на следните средства и методи:

1. (изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) огнестрелни оръжия, неотговарящи на изискванията на чл. 56, ал. 1 и 2 и арбалети;
2. капани, примки и мрежи, лепила и ями (трапове), ако се прилагат за неизбирателен лов или за убиване;
3. отровни или упойващи вещества, както и стръв с такива вещества;
4. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) електрически звуковъзпроизвеждащи устройства и изкуствени източници на светлина, както и приспособления за осветяване на целта;
5. огледала и други заслепяващи предмети;
6. електрически уреди, способни да убиват или да зашеметяват;
7. (доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) живи животни, използвани като примамка, както и слепи или осакатени;
8. експлозиви, обгазяване или опушване;
9. приспособления за нощна стрелба, съдържащи електронен преобразувател или увеличител на образа;
10. моторни превозни средства;
11. летателни средства;
12. ловни соколи и други грабливи птици, независимо от вида и произхода им, както и ловни хрътки;
13. (нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) моторни плавателни съдове, които се движат със скорост над 5 км/час, а в Черно море - над 18 км/час;
14. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) огнестрелни оръжия с монтирани заглушители;
15. (нова - ДВ, бр. 60 от 2012 г.) сачми с диаметър над 6 мм при провеждането на групов лов на дива свиня с гладкоцевно оръжие; при провеждането на групов лов на

дива свиня с гладкоцевно оръжие се разрешава употребата само на боеприпаси тип "куршум".

Чл. 65а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) За управлението и развитието на ловното стопанство лицата по чл. 34 водят ловна статистика по ловностопански райони.

Информацията се обобщава на ниво:

1. (отм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.)
2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) държавно горско стопанство, държавно ловно стопанство, регионална дирекция по горите и Изпълнителна агенция по горите - за останалите ловностопански райони.

(2) Условието и редът за водене на статистиката по ал. 1 се определят с правилника за прилагане на закона.

Раздел III.

Опазване на дивеча

Чл. 66. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., в сила от 04.10.2011 г.) Контролът по опазването на дивеча във всички ловностопански райони се осъществява от Министерството на земеделието и храните чрез Изпълнителната агенция по горите, нейните структури, държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и от Министерството на околната среда и водите.

(2) Министерството на околната среда и водите осъществява контрол по опазването на генетичния фонд.

Чл. 67. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 2012 г.) Опазването и охраната на дивеча в ловностопанските райони по чл. 7, ал. 5 се осъществява от лицата, стопанисващи дивеча.

(2) Функциите по опазване и охрана на дивеча се възлагат на лица с лесовъдско образование.

(3) Лицата по ал. 2 в поверените им охранителни участъци:

1. охраняват дивеча и рибата;
2. следят спазването на режима за стопанисване и ползване на дивеча;
3. следят състоянието на дивеча и изпълнението на ловностопанските мероприятия в поверените им участъци;
4. проверяват всички документи за лов и риболов;
5. извършват проверки на личния багаж на ловуващите лица;
6. съставят актове за констатирани нарушения по този закон;
7. задържат вещите - предмет на нарушението, както и вещите, послужили за неговото извършване;
8. следят за спазването на противопожарните правила;
9. опазват специализираната фуражна база, изградените ловностопански съоръжения, сгради и други обекти в поверените им охранителни участъци;
10. следят за опазването на сватбовищата и токовищата;
11. следят за щети, нанесени от и на дивеча;
12. регулират числеността на хищниците, подивелите и скитащите кучета и котки;
13. охраняват защитените животински видове.

(4) Правомощията по ал. 3 имат и служителите по охрана на защитените територии - изключителна държавна собственост.

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) (1) Лицата по чл. 34, ал. 1, т. 3, 4 и 5, стопанисващи дивеча, могат да сключват договори с юридически лица, регистрирани по Закона за частна охранителна дейност, за непосредствената му охрана. За сключените договори се уведомява писмено регионалната дирекция по горите.

(2) За извършване на непосредствената охрана на дивеча юридическите лица, регистрирани по Закона за частна охранителна дейност, назначават лица с лесовъдско образование.

(3) Охраната на дивеча по реда на ал. 1 и 2 се извършва съгласно разпоредбите на този закон.

Чл. 69. (1) За защита на дивеча и неговите местообитания се забранява паленето на стърнища, слокове, крайпътни ивици, площи със суха растителност и на растителността във високопланинските пасища.

(2) Земеделската и горската техника се оборудва със съоръжения за опазване на дивеча.

Чл. 69а. (Нов - ДВ, бр. 92 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) (1) С цел опазване на биотехническите съоръжения или в интерес на здравето и безопасността на гражданите директорът на регионалната дирекция по горите със заповед може временно да ограничи или да забрани достъпа до определена територия. Заповедта се издава по инициатива на стопанисващия дивеча след съгласуване със собственика на територията или с лицето, на което тя е предоставена за управление.

(2) Заповедта по ал. 1 се оповестява публично чрез средствата за масово осведомяване, интернет страниците на Изпълнителната агенция по горите, регионалната дирекция по горите или по друг подходящ начин. Заповедта по ал. 1 подлежи на незабавно изпълнение.

(3) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) В изпълнение на заповедта по ал. 1 лицето, което стопанисва дивеча, поставя обозначителни табели, които съдържат информация, определена с правилника за прилагане на закона.

Чл. 70. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Проектирането на ловностопански мероприятия се съгласува с комисията по ловно стопанство към държавното горско стопанство.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Забранява се повреждането или унищожаването на сватбовища и токовища.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) През брачния сезон на благородния елен и глухара в района на трайно установените места за размножаване се преустановяват горскостопански, строителни, ремонтни и други работи, нарушаващи спокойствието на дивеча включително преминаването на камиони и друга горскостопанска и селскостопанска техника.

(4) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Извършването на отделни дейности по ал. 3 е допустимо само по изключение от органа по ал. 5 след съгласуване с лицето, стопанисващо дивеча.

(5) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Директорът на съответната регионална дирекция по горите ежегодно със заповед определя обхвата и периода на действие на ограничението по ал. 3 по инициатива на стопанисващия дивеча след съгласуване със собственика на територията или с лицето, на което тя е предоставена за управление. Заповедта по ал. 1 подлежи на незабавно изпълнение.

(6) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Заповедта по ал. 5 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) В изпълнение на заповедта по ал. 5 лицето, което стопанисва дивеча, поставя обозначителни табели, които съдържат информация, определена с правилника за прилагане на закона.

Глава пета.

ТЪРГОВИЯ С ДИВЕЧ И ДИВЕЧОВИ ПРОДУКТИ

Чл. 71. (1) (Предишен текст на чл. 71 - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Търговия с жив дивеч се извършва за разселване в природата, за фермено отглеждане, за нуждите на зоокоптове, зооградини и зоопаркове, за внос и износ.

(2) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.)

Чл. 72. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Търговията с дивеч и дивечови продукти се извършва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 73. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Българските ловци, притежаващи ловни трофеи и дивечови кожи, могат да ги даряват, заменят или продават. Новите собственици на ловните трофеи в срок 14 дни след извършване на сделката ги регистрират в държавното горско стопанство по местоживеене.

(2) Падналите дивечови рога се даряват, заменят или продават, придружени с документ за платената такса.

(3) Притежателите на ловни трофеи са длъжни да ги предоставят за участие в национални и международни ловни изложби.

(4) Забраняват се сделки с нерегистрирани ловни трофеи.

(5) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Лицата, извършващи дейности по обработка на ловни трофеи и дивечови продукти, се регистрират в съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 74. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Износът и вносът на жив дивеч и генетичен материал се разрешават от министъра на земеделието и храните или от оправомощено от него длъжностно лице след съгласуване с министъра на околната среда и водите.

(2) Ловните трофеи, падналите дивечови рога и дивечовите продукти се изнасят от страната при условия и по ред, определени в правилника за прилагането на закона.

Чл. 75. (Отм. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.)

Чл. 76. (1) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Организираният ловен туризъм включва ползване на дивеч и дивечови продукти, както и обслужващите го дейности.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Ежегодно министърът на земеделието и храните утвърждава минимални цени за ползване на дивеч и дивечови продукти за организирания ловен туризъм.

(3) Дейностите по ал. 1 се организират от стопанисващите дивеча при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

Чл. 77. (1) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., предишен текст на чл. 77 - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Министърът на земеделието и храните по предложение на директорите на държавните предприятия категоризира базите за ловен туризъм при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(2) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Ежегодно министърът на земеделието и храните по предложение на директорите на държавните предприятия утвърждава минимални цени за ползване на базите за ловен туризъм по ал. 1.

Глава шеста.

ЩЕТИ И ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Чл. 78. (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Лицата, стопанисващи дивеча, изпълняват предвидените в ловностопанския план мероприятия за ограничаване на щети от дивеча.

(2) Собствениците на земи и гори изпълняват предвидените в Закона за опазване на селскостопанското имущество, Закона за горите и в други нормативни актове мерки с цел ограничаване на щети, които може да нанесе дивечът.

Чл. 79. (1) (Предишен текст на чл. 79 - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Обезщетенията за щети, нанесени от дивеча в ловностопанските райони на земеделски култури, горска растителност и на домашни животни в разрешените за паша райони, се заплащат от лицата, стопанисващи дивеча.

(2) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Обезщетения за щети, нанесени от кафявата мечка и корморана, се заплащат от Министерството на околната среда и водите.

Чл. 80. Обезщетения за щети, нанесени от дивеча, не се изплащат в случаите, когато:

1. няма видими увреждания на горските култури и насаждения;
2. щетите, нанесени на селскостопанските култури и трайните насаждения, са до 5 на сто;
3. не са изпълнени мерките по чл. 78, ал. 2;
4. щетите са нанесени от прелетен дивеч;
5. щетите са нанесени на земеделски култури и горска растителност в райони, където се извършва паша на домашен добитък.

Чл. 81. (1) Обезщетенията за щети, нанесени на дивеча в резултат на неправилна употреба на химически средства за защита на земеделските и горските култури, или такива, забранени за употреба, се заплащат от лицата, взели решение за тяхната употреба или допуснали използването им.

(2) Обезщетенията за щети, нанесени на дивеча при експлоатация на горска и земеделска техника, се заплащат от извършителя.

(3) Обезщетенията за щети, нанесени на специализираната фуражна база и на ловностопанските съоръжения, се заплащат от извършителя.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2001 г.) Обезщетенията за щети, нанесени на дивеча, се заплащат на лицата, стопанисващи дивеча, в чиито ловностопански райони е причинена вредата.

Чл. 82. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Щетите, нанесени от дивеча, както и размерът на обезщетението, се установяват от комисия, назначена със заповед на директора на съответната регионална дирекция по горите при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона.

Чл. 83. Размерът на обезщетенията за щетите, нанесени на дивеча, се определя с наредба, приета от Министерския съвет.

Глава седма.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 83а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) На лице, което изгради оградена площ в нарушение на установения в чл. 8, ал. 4 ред, се налага глоба или имуществена санкция от 20 000 до 30 000 лв., а изградената ограда се премахва за сметка на лицето, което стопанисва дивеча.

Чл. 83б. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Лице, което не изпълни задължението по чл. 23, ал. 4, се наказва с глоба 50 лв.

Чл. 83в. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Лице, което използва невалиден билет за лов, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв.

Чл. 83г. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) Лице, което не изпълни задължение по чл. 23а, ал. 2, 3 и 4, се наказва с глоба от 1000 до 3000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) Лице, което допусне в сдружението да бъдат приети по-голям брой ловци от максимално определения по чл. 22, ал. 2, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв. и с лишаване от право на лов за срок от една до три години.

(3) На ловно сдружение, което не изпълни задължение по чл. 30, ал. 7, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв., а при липса на кандидати не се налага глоба.

Чл. 83д. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) На лице, което не изпълни задължение по чл. 53, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно в двугодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, имуществената санкция е в размер от 5000 до 10 000 лв.

Чл. 83е. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Ръководител на лов, който при групов лов на дива свиня наруши изискванията на чл. 56, ал. 5, се наказва с глоба от 100 до 500 лв.

Чл. 83ж. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) Който наруши реда и изискванията за издаване на разрешително за лов по чл. 58, ал. 1, се наказва с глоба от 200 до 600 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно в рамките на един и същ ловен сезон, глобата е от 1000 до 1500 лв.

Чл. 83з. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Който не изпълни задължение по чл. 61, ал. 1, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв.

Чл. 83и. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) Който не изпълни задължение по чл. 65а, се наказва с имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно в двугодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, имуществената санкция е в размер от 6000 до 8000 лв.

Чл. 83к. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) На физическо лице, което не изпълни разпоредбите на чл. 70, ал. 2 и 3, се налага глоба от 1000 до 5000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

Чл. 83л. (Нов - ДВ, бр. 92 от 2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Който наруши реда за достъп по чл. 69а и 70, му се налага глоба от 200 до 500 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно в двегодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, глобата е в троен размер.

Чл. 83м. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2012 г.) Който не изпълни задължение по чл. 65, се наказва с глоба в размер от 200 до 2000 лв.

Чл. 83н. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2012 г.) Който участва в групов лов на дива свиня и дребен дивеч, без да е екипиран с шапка или облекло с ярък сигнален цвят, се наказва с глоба от 100 до 500 лв.

Чл. 83о. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2012 г.) (1) Който ловува с концентрация на алкохола в кръвта над 0,5 на хиляда или наркотични или упойващи вещества, се наказва с глоба от 200 до 2000 лв.

(2) Който извърши нарушение по ал. 1, след като е имал влязло в сила наказателно постановление за друго такова нарушение в срок от една година от влизането му в сила, се наказва с глоба в размер от 3000 до 5000 лв.

Чл. 83п. (Нов - ДВ, бр. 60 от 2012 г.) Който не изпълни разпоредбата на чл. 56, ал. 1, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв.

Чл. 84. (1) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Който ловува, без да притежава редовно заверен билет за лов или с билет за лов, но без писмено разрешително за лов, или ловува извън определените в разрешителното места, без да е убил или уловил дивеч, се наказва с глоба от 50 до 400 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено в забранено за лов време, в забранено за лов място или със забранени средства, лицето се наказва с глоба от 100 до 800 лв.

(3) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Който ловува, без да носи ловен билет, се наказва с глоба 50 лв., освен ако не подлежи на по-тежко наказание.

(4) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) Когато броят на ловците при групов лов е по-голям от разрешения, ръководителят на лова се наказва с глоба от 50 до 300 лв.

Чл. 85. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Който взема, пренася, превозва или укрива намерен жив, ранен или убит дивеч или разпознаваеми части от него без писмено разрешително за лов, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв.

Чл. 86. (1) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Който убие или улови дивеч, без да притежава редовно заверена членска карта и билет за лов, или с билет за лов и редовно заверена членска карта, но без разрешително за лов, или извън определените в него дата, място на ловуване, брой и вид дивеч, се наказва с глоба:

1. за дребен дивеч - от 300 до 1000 лв., но не по-малко от трикратния размер на причинената щета;

2. за едър дивеч - от 2000 до 5000 лв., но не по-малко от трикратния размер на причинената щета.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Който убие или улови дивеч в забранено за лов време, в забранено за лов място или със забранени средства или методи, се наказва с глоба:

1. за дребен дивеч - от 600 до 2000 лв., но не по-малко от трикратния размер на причинената щета;

2. за едър дивеч - от 1000 до 10 000 лв., но не по-малко от трикратния размер на причинената щета.

(3) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Който убие при подборно ловуване или като ловен водач позволи отстрела на едър дивеч, различен от вписания в разрешителното за лов, се наказва с глоба от 50 до 400 лв.

Чл. 87. Който превиши нормите на отстрел, определени в правилника за прилагането на закона, се наказва с глоба от 50 до 500 лв., а дивечът се отнема в полза на държавата.

Чл. 88. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Който събира и взема яйца от птици - обект на лов, без писмено разрешително за лов, събира и присвоява дивечови рога в нарушение на чл. 63, се наказва с глоба от 50 до 100 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 89. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) Когато нарушението по чл. 84, ал. 1 и 2, чл. 85 и чл. 86, ал. 1 и 2 е извършено повторно в двегодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, глобата е в двоен размер.

(2) Когато нарушението по чл. 86, ал. 3 е извършено повторно в двегодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, глобата е в троен размер.

Чл. 90. (Доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Който укрива, съхранява, обработва, продава или превозва незаконно придобит от друго дивеч или ловен трофей, или нерегистрирани ловни трофеи, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 100 до 2000 лв.

Чл. 90а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Който извършва дейност по обработка на ловни трофеи и дивечови продукти, без да е регистриран по установения в чл. 73, ал. 5 ред, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

Чл. 91. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Който не изпълни разпореждания на длъжностните лица по охраната на дивеча, дадени в кръга на правомощията им по чл. 67, ал. 3, се наказва с глоба от 50 до 200 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 91а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Собствениците на овчарски и пастирски кучета без спъвачки извън населени места се наказват с глоба от 50 до 100 лв.

Чл. 92. Водач на превозно средство, който не спре след подаден сигнал от длъжностно лице по охрана на дивеча, се наказва с глоба от 50 до 500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 93. (1) Който нанесе щети на ловностопанските съоръжения и на специализираната фуражна база, се наказва с глоба от 50 до 1000 лв.

(2) Който наруши забраната на чл. 69, ал. 1, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

Чл. 94. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Лице, извършило нарушение по чл. 84, ал. 1 и 2, чл. 85 и чл. 86, ал. 1, се лишава и от право на ловуване за срок от три години.

(2) Лице, извършило нарушение по чл. 86, ал. 2 и чл. 89, ал. 2, се лишава и от право на ловуване за срок от три до пет години.

Чл. 94а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

Чл. 95. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) При нарушенията по чл. 84, 85 и 86 оръжието и другите средства за ловуване се отнемат в полза на държавата, а незаконно придобитите дивеч, ловни трофеи и дивечови продукти се предават на органите на Изпълнителната агенция по горите.

(2) Когато в случаите по ал. 1 като средство за ловуване е използвано превозно средство, независимо от това чия собственост е, то се отнема в полза на държавата.

(3) Когато дивечът, ловните трофеи, дивечовите продукти, превозните средства, оръжието и другите средства за ловуване по ал. 1 и 2 не могат да се отнемат, нарушителите заплащат освен обезщетението и тяхната равностойност.

Чл. 95а. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) При убиване или отравяне на дивеч вследствие ползване на токсични препарати нарушителите се наказват с глоба от 500 до 1500 лв., но не по-малко от стойността на причинената вреда.

Чл. 96. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., доп. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., в сила от 04.10.2011 г.) Нарушенията по закона и подзаконовите актове по прилагането му се установяват с актове, съставени от служителите в Изпълнителната агенция по горите и в нейните структури, държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и учебно-опитните горски стопанства, които заемат длъжност, за която се изисква лесовъдско образование, длъжностните лица по чл. 67 или от упълномощени служители на Министерството на вътрешните работи, а наказателните постановления се издават от министъра на земеделието и храните или от министъра на вътрешните работи, или от упълномощени от тях длъжностни лица.

(2) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Не подлежат на обжалване наказателни постановления, с които е наложена глоба до 100 лв. и/или е постановено отнемане в полза на държавата на вещи, чиято стойност е до 1000 лв., или обезщетението за причинени щети е на същата стойност, както и лишаване от право на лов за срок една година.

(4) (Нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Сумите от наложени глоби, имуществени санкции и обезщетения в полза на държавата за извършени нарушения по този закон постъпват в бюджета на Изпълнителната агенция по горите.

(5) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г., отм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 01.07.2012 г.)

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на закона:

1. "Ловно стопанство" е комплекс от дейности, свързани със стопанисването, опазването и ползването на дивеча, с организацията и устройството на ловната площ на Република България и с търговията с дивеч и дивечови продукти.
2. "Популационен принцип" е едроплощно стопанисване на дивеча, съобразено с биологичните особености и целогодишните му местообитания, съчетаващо интересите на вида в рамките на популацията при определени полово съотношение и възрастова структура.
3. "Популация" е съвкупност на индивиди от даден вид дивеч, характеризираща се с плътност на запаса, която осигурява съществуването и нормалното възпроизводство на вида върху определена територия.
4. "Ферма" е заградена територия за развъждане или отглеждане на животински видове, подчиняващо се на определени технологични и ветеринарномедицински изисквания.
5. "Развъдник" е част от ловностопански район, в който се създават всички необходими условия за запазване и размножаване на дивеча. Ловува се по изключение на някои видове хищници.
6. "Подборно ловуване" е ловностопанско мероприятие за поддържане на дивечови запаси при определени възрастова структура, полово съотношение и трофейни качества.
7. "Биологичен минимум" е броят животни, под който е застрашено съществуването на даден вид.
8. "Допустим запас" е броят животни от даден вид, който може да се поддържа в ловностопанския район на базата на естествената производителност на местообитанията, съчетано с провеждане на ловностопански мероприятия, отчитайки взаимодействието с конкурентните видове и недопускането на щети над 10 процента.
9. "Токовище" е място за размножаване на глухари.
10. (отм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.)
11. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) "Фондови граници" са границите между земеделските и горските територии.
12. "Ловец" е физическо лице, придобило право на лов.
13. "Интродукция" е успешно извършена аклиматизация на чужди животински видове.
14. "Фотолов" е заснемане със снимачна техника на диви животни и птици в естествената им среда.
15. "Бази за ловен туризъм" са сгради и прилежащите към тях терени и инфраструктури, специализирани за нуждите на ловния туризъм.
16. "Право на ловуване" е правото да се убива, улавя, преследва и наранява дивеч, да се взема, пренася, превозва намерен, ранен и убит дивеч или разпознаваеми части от него, да се събират и вземат яйца от птици - обект на лов, както и престоят или движението на лица извън населените места с извадено от калъф и сглобено ловно оръжие, независимо дали е заредено или не.

17. (нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) "База за интензивно стопанисване на дивеча" е заградена територия, устроена в ловностопанско отношение за полусвободно отглеждане на дивеч при численост над допустимия запас на местообитанието съобразно бонитета.
18. (нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) "Рибовъдно стопанство" е изкуствен воден обект, изграден съобразно изискванията за интензивно отглеждане на различни видове риба.
19. (нова - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) "Породни групи" са обособени групи от кучета от една и съща порода с еднакви екстериорни показатели.
20. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Специалист по ловно стопанство" е физическо лице със завършено висше образование в Лесотехническия университет или със средно специално образование с най-малко 4-годишен срок на обучение, което е издържало изпит по една от следните учебни дисциплини: "ловно стопанство", "биология на дивеча", "екология на дивеча", "болести по дивеча", "дивечовъдство" или "дивечознание".
21. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Дивечови продукти" са месо, кожи и паднали рога от дивеч, както и яйца от птици - обект на лов.
22. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Капани за избирателен лов" са биотехнически съоръжения за улов на жив едър дивеч, с изключение на хищниците, предназначен за разселване, опресняване на кръвта и ветеринарномедицински контрол.
23. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Селективни касетъчни капани за лов на хищници" са биотехнически съоръжения за избирателен улов на хищници.
24. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Документ за произход" е:
  - а) разрешително за лов;
  - б) протокол от комисия за оценка на ловни трофеи;
  - в) документ за регистрация на ловния трофей, издаден от държавното горско стопанство или държавното ловно стопанство;
  - г) талон от разрешително за групов лов;
  - д) фактура за покупко-продажба.
25. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Биотехническо съоръжение" е съоръжение за подхранване, наблюдение, ползване, ветеринарна профилактика, водопой, улов, разселване и други дейности, пряко свързани със стопанисването на дивеча.
26. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Таксация на дивеча" е основно ловностопанско мероприятие, свързано с преброяване и точно определяне на количествата дивеч в определен ловностопански район.
27. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Селекционен отстрел" е този, при който се отстраняват индивиди с лоши трофейни и екстериорни качества.
28. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Санитарен отстрел" е този, при който се отстраняват болни, наранени и недъгави животни.
29. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Разселване на дивеч" е транспортиране и пускане на свобода в подходящи биотопи на произведени във ферми или уловени от природата ловни видове.
30. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Опресняване на кръвта" е ловностопанско мероприятие, предотвратяващо имбридинга (близкородствено размножаване).
31. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Мрежести уреди" са съоръжения (капани), използвани за улов на диви птици и бозайници.
32. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Оградени площи" са крупни съоръжения за интензивно стопанисване на дивеча, чийто размер е съобразен с биологичните изисквания на вида дивеч (възпроизводителен двор, карантинен двор, аклиматизационен двор, ловен двор, волиер, отраслов двор).
33. (нова - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) "Нередовен билет за лов" е, който:

- а) не е издаден по реда на този закон;
- б) не е официално заверен от органа, който го е издал, или е издаден от лице или орган, които не са компетентни;
- в) не позволява установяване самоличността на притежателя му по снимката;
- г) има преправки, зачертавания, заличавания, добавки и други;
- д) има следи от подмяна на снимката, печатът е неясен или изображението на лицето на снимката не съпада с действителния му образ;
- е) е с изтекъл срок на валидност.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (1) Министърът на земеделието и горите в срок 6 месеца от влизането на закона в сила утвърждава границите на ловностопанските райони.

(2) До утвърждаването на границите на ловностопанските райони дивечът се стопанисва по съществуващото разпределение на ловната площ на страната.

§ 3. (1) Лицата, стопанисващи дивеча до влизането на закона в сила, запазват правото си за ползване на дивеча за ловен сезон 2000 - 2001 г.

(2) Правото на лов, на подборен отстрел и на придружител (ловен водач), придобито от физически лица до влизането на закона в сила, се запазва.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.)

(4) (Отм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.)

§ 4. Притежателите на ловни трофеи в 1-годишен срок от влизането на закона в сила са длъжни да ги регистрират.

§ 5. Ловните сдружения се регистрират при спазване изискванията на този закон в срок 9 месеца от влизането на закона в сила.

§ 6. (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

§ 6а. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Държавните дивечовъдни станции съгласно приложение № 2 се преобразуват в държавни ловни стопанства и са юридически лица със статут на държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

(2) Държавните ловни стопанства са правоприемници на заварените съответни държавни дивечовъдни станции и поемат активите и пасивите им по счетоводния баланс към 1 юни 2008 г.

§ 7. Законът отменя Закона за ловното стопанство (обн., ДВ, бр. 91 от 1982 г.; изм., бр. 13 от 1997 г. и бр. 11 от 1998 г.).

§ 8. В Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; попр., бр. 1 от 1999 г.; изм., бр. 44, 62, 64, 103 и 111 от 1999 г., бр. 63 от 2000 г.) в чл. 14, ал. 1 се създава т. 7:

"7. продажбата на дивеч, ловни трофеи, дивечови продукти и обслужващите ги дейности на чужденци чрез организирания ловен туризъм по смисъла на Закона за лова и опазване на дивеча."

§ 9. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79 и 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г. и бр. 29 от 2000 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 21 се създава т. 7:

"7. ловното стопанство."

2. В чл. 23, ал. 2 се създава т. 5:

"5. ловното стопанство."

3. В чл. 57:

а) създава се нова ал. 5:

"(5) Дървесината от горите - собственост на държавата, се ползва от държавните дивечовъдни станции в определения им район срещу заплащане на такса на корен.";

б) досегашната ал. 5 става ал. 6.

4. В чл. 93 се правят следните изменения и допълнения:

а) точки 6, 7 и 21 се изменят така:

"6. такси за право на лов, за издаване и заверяване на билети за лов, за издаване на удостоверения за подборен отстрел, за ловни водачи и други по чл. 28, ал. 2 от Закона за лова и опазване на дивеча;

7. такси за издаване и съгласуване на удостоверения, разрешителни, позволителни и други писмени документи, изискващи се по Закона за лова и опазване на дивеча;"

"21. такси за регистрация и оценка на ловни трофеи по чл. 62 и такси за паднали дивечови рога по чл. 63 от Закона за лова и опазване на дивеча.";

б) създават се т. 22, 23, 24, 25, 26, 27 и 28:

"22. глоби за извършени нарушения по Закона за лова и опазване на дивеча;

23. средства от продажба на вещи, отнети в полза на държавата по Закона за лова и опазване на дивеча;

24. такси по чл. 52 и вноски по чл. 53, ал. 1 от Закона за лова и опазване на дивеча;

25. средства от държавния бюджет за издръжка, застраховка и обезщетения на ловната стража;

26. средства от български и чуждестранни физически и юридически лица и неправителствени организации за развитие на ловното стопанство, научноизследователска и приложна дейност;

27. средства от държавния бюджет по чл. 54, ал. 3 от Закона за лова и опазване на дивеча;

28. остатъци от предходната година."

5. В чл. 95 се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашният текст става ал. 1 и в нея:

аа) точка 11 се изменя така:

"11. издръжка на държавните дивечовъдни станции;"

бб) създават се т. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 и 48:

"29. възпроизводство на дивеча;

30. изграждане, поддръжка и ремонт на ловностопански съоръжения и сгради;
  31. аклиматизация, реаклиматизация и разселване на дивеча;
  32. създаване и поддръжане на специализирана фуражна база;
  33. изплащане на възнаграждения за регулиране числеността на хищниците;
  34. опазване и охрана на дивеча в ловностопанските райони;
  35. издръжка на ловни музеи и организиране на ловни изложения;
  36. издаване на печатни произведения, пропагандна и рекламна дейност, нагледни помагала и обучение;
  37. издръжка, застраховка и обезщетения на ловната стража;
  38. изготвяне на ловоустройствени проекти;
  39. доставка на материали, инструменти, оръжие и съоръжения за държавните дивечовъдни станции и държавните лесничейства;
  40. научно обслужване и внедрителска дейност в ловното стопанство;
  41. провеждане на международна дейност, свързана с ловното стопанство;
  42. строителство, придобиване, поддръжка, ремонт и други присъщи разходи за дълготрайни материални активи - собственост на държавните дивечовъдни станции;
  43. оценка на ловни трофеи;
  44. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.) допълнително материално стимулиране в размер 30 на сто от постъпилите в Националния фонд "Българска гора" суми от влезли в сила наказателни постановления по ред, определен от началника на Националното управление по горите;
  45. ловностопанския район, предоставен за стопанисване на дивеча от държавните лесничейства, в размер 80 на сто от постъпилите от него вноски по чл. 53, ал. 1 от Закона за лова и опазване на дивеча;
  46. дивечовъдни участъци, предоставени на научни институти, висши училища и обекти за особено важни държавни нужди, в размер 80 на сто от постъпилите от тях такси по чл. 52 от Закона за лова и опазване на дивеча;
  47. собствениците на земи и гори, чиято собственост попада в района на държавните дивечовъдни станции, в размер 24 на сто от постъпилите такси по чл. 52 от Закона за лова и опазване на дивеча, и се разпределят от комисиите по ловно стопанство;
  48. закупуване на земи от физически или юридически лица за дивечови ниви.";
- б) създава се ал. 2:
- "(2) Средствата по ал. 1, т. 45 и 46 се разпределят от комисиите по ловно стопанство към държавните лесничейства по следния начин: 30 на сто за собствениците на земи и гори и 70 на сто - за ловностопански мероприятия и обезщетения за нанесени щети от дивеча за ловностопанския район, от който са постъпили."

§ 10. В Закона за защитените територии (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм., бр. 98 от 1999 г., бр. 28 и 48 от 2000 г.) в чл. 14 се създава ал. 4:

"(4) Заграждане на площи в защитени територии, без тези в резерватите и националните паркове, се допуска за изграждане на бази за развъждане на дивеч след съгласуване с министъра на околната среда и водите."

§ 11. Министерският съвет приема правилник за прилагането на закона в 6-месечен срок от влизането му в сила.

§ 11а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Подзаконовите нормативни актове, издадени от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите в изпълнение на разпоредбите на закона, се обнародват в "Държавен вестник".

§ 12. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на земеделието и храните. В защитените територии - изключителна държавна собственост, обявени със Закона за защитените територии, изпълнението на закона се възлага на министъра на околната среда и водите.

Законът е приет от XXXVIII Народно събрание на 12 септември 2000 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛОВА И
ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

(ОБН. - БР. 79 ОТ 2002 Г.)

§ 61. Ловните дружини и сдружения по чл. 29 и чл. 30, ал. 1 привеждат структурите си в съответствие с изискванията на този закон в срок 9 месеца от влизането му в сила.

§ 62. Договорите за стопанисване на дивеча, сключени до влизане в сила на този закон, с изключение на договорите по чл. 36, ал. 2 имат действие до края на ловен сезон 2002 - 2003 г. Договорите за стопанисване на дивеча след ловен сезон 2002 - 2003 г. се сключват при спазване разпоредбите на този закон.

§ 63. Навсякъде в закона думите "ръководителя/т на Националното управление по горите" се заменят съответно с "началника/ът на Националното управление по горите".

§ 65. Държавните предприятия по чл. 9, ал. 1 са правоприменици на съответните дивечовъдни станции, съществували до влизане в сила на този закон, и поемат активите и пасивите им по баланса към 1 януари 2002 г.

§ 66. Трудовите правоотношения с работниците и служителите от държавните дивечовъдни станции се уреждат по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

§ 67. Държавните предприятия по чл. 9, ал. 1 не подлежат на приватизация по реда на Закона за приватизация и следприватизационен контрол.

§ 68. Ловностопанските райони на създадените с актове на Министерския съвет ловни стопанства "Воден - Ири Хисар" и "Искър" се обособяват като държавни дивечовъдни станции по чл. 8 и чл. 9, ал. 1, 2, 3, 4, 6 и 8 и се стопанисват от Министерския съвет без право на отдаване на други физически или юридически лица.

§ 69. (1) Ловните стопанства "Студен кладенец" и "Еледжик" към Националното сдружение "Съюз на ловците и риболовците в България" се обособяват като дивечовъдни участъци по реда на чл. 10 и без да са налице условията на чл. 7, ал. 4 и 6.

(2) Стопанисването на дивеча в участъците по ал. 1 се предоставя от Националното управление по горите на лицата, стопанисвали дивеча в съответните площи до 30 септември 2000 г., или на техните правоприменници чрез пряко договаряне срещу заплащане на вноса по чл. 53.

(3) Договорите по ал. 2 се сключват за срок от 5 до 13 години в зависимост от основния вид дивеч в ловностопанския район.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2007 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 108 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2007 Г.)

§ 106. Законът влиза в сила от 1 януари 2007 г., с изключение на § 103 и 104, които влизат в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 64 ОТ 2007 Г.)

§ 29. В Закона за лова и опазване на дивеча (обн., ДВ, бр. 78 от 2000 г.; изм., бр. 26 от 2001 г., бр. 77 и 79 от 2002 г., бр. 88 от 2005 г., бр. 82 и 108 от 2006 г.) се правят следните изменения:

.....

11. Навсякъде в закона думите:

а) "началникът на Националното управление по горите" и "началника на Националното управление по горите" се заменят съответно с "председателя на "Държавната агенция по горите" и "председателя на "Държавната агенция по горите";

б) "Националното управление по горите" се заменят с "Държавната агенция по горите";
в) "министърът на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "председателя на Държавната агенция по горите" и "председателя на "Държавната агенция по горите";

г) "Министерството на земеделието и горите" се заменят с "Държавната агенция по горите".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 43 ОТ 2008 Г.)

§ 75. В Закона за лова и опазване на дивеча (обн., ДВ, бр. 78 от 2000 г.; изм., бр. 26 от 2001 г., бр. 77 и 79 от 2002 г., бр. 88 от 2005 г., бр. 82 и 108 от 2006 г., бр. 64 от 2007 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....

4. Навсякъде в закона думите:

а) "началникът на регионалното управление на горите", "началника на регионалното управление на горите" и "регионално управление на горите" се заменят съответно с "директорът на регионалната дирекция по горите", "директора на регионалната дирекция по горите" и "регионална дирекция по горите";

б) "лесничейства" и "лесничейство" се заменят съответно с "горски стопанства" и "горско стопанство";

в) "държавна дивечовъдна станция", "държавната дивечовъдна станция", "държавните дивечовъдни станции" и "дивечовъдната станция" се заменят съответно с "държавно ловно стопанство", "държавното ловно стопанство", "държавните ловни стопанства" и "ловните стопанства".

Допълнителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛОВА И
ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

(ОБН. - ДВ, БР. 91 ОТ 2008 Г.)

§ 62. Навсякъде в закона думите "разрешително за ловуване" се заменят с "разрешително за лов".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛОВА И
ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

(ОБН. - ДВ, БР. 91 ОТ 2008 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 19 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 09.04.2011 Г.)

§ 63. (Отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

§ 64. (1) В шестмесечен срок от влизането в сила на този закон договорите за предоставяне стопанисването на дивеча с ловните сдружения, неотговарящи на изискванията на чл. 30, ал. 1 и 4 и чл. 31, ал. 5 и 6, се прекратяват. Нови договори се сключват със сдруженията, регистрирани по реда на чл. 31, ал. 5 и 6, за които има издадени заповеди по чл. 30, ал. 4.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.)

§ 65. (1) Договорите за съвместно извършване на посочените в чл. 9, ал. 2, т. 1 - 6 дейности, сключени между юридически лица и държавни ловни стопанства и съгласувани с началника на Националното управление по горите или председателя на Държавната агенция по горите до 31 декември 2007 г., могат да запазят действието си при съгласие на страните и след подписване на Допълнително споразумение за привеждането им в съответствие с разпоредбата на чл. 9, ал. 19, 34 и 35 и срока по ал. 12.

(2) Когато липсва съгласие на страните или не се сключи допълнително споразумение по ал. 1, в едномесечен срок от влизането в сила на този закон договорът се счита за прекратен.

(3) Когато юридическо лице по ал. 1 участва в конкурсна процедура по чл. 9, комисията за класиране на кандидатите взема предвид направените от него до 31 декември 2007 г. инвестиции. Размерът на инвестициите се доказва с надлежни финансово-счетоводни документи, които са част от офертата по чл. 9, ал. 22.

(4) Когато кандидат за стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъден участък участва в конкурсна процедура по чл. 36а - 36м, комисията за класиране на кандидатите взема предвид направените от него до 31 декември 2007 г. инвестиции. Размерът на инвестициите се доказва с надлежни финансово-счетоводни документи, които се прилагат и представляват част от бизнес програмата по чл. 36г, ал. 2, т. 7.

§ 66. Издадените нормативни актове по прилагането на закона запазват действието си до издаване на съответните нови нормативни актове, доколкото не противоречат на този закон.

§ 67. Ловностопанските райони, съществуващи към датата на влизане в сила на този закон, които отговарят на изискванията на чл. 7, ал. 6, запазват определените си граници.

§ 68. Ловците, които към датата на влизане в сила на този закон са членове на ловни сдружения, запазват членството си в съответното сдружение, дори когато общият брой на ловците в съответното сдружение превишава максималния брой на ловците, определен по реда на чл. 30, ал. 3.

§ 69. Лицата, които до влизането в сила на този закон са издържали изпит за придобиване право на лов, но не членуват в ловно сдружение, могат да бъдат приети за членове в ловно сдружение, дори когато в него е попълнен максималният брой на ловците, определен по реда на чл. 30, ал. 3.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 80 ОТ 2009 Г.)

§ 61. В Закона за лова и опазване на дивеча (обн., ДВ, бр. 78 от 2000 г.; изм., бр. 26 от 2001 г., бр. 77 и 79 от 2002 г., бр. 88 от 2005 г., бр. 82 и 108 от 2006 г., бр. 64 от 2007 г., бр. 43, 67, 69 и 91 от 2008 г. и бр. 6 от 2009 г.) се правят следните изменения:

.....
16. Навсякъде в закона думите "Държавната агенция по горите", "Държавна агенция по горите", "председателят на Държавната агенция по горите" и "председателя на Държавната агенция по горите" се заменят съответно с "Изпълнителната агенция по горите", "Изпълнителна агенция по горите", "изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите" и "изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите".

§ 62. Подзаконовите нормативни актове по прилагането на Закона за лова и опазване на дивеча, издадени от председателя на Държавната агенция по горите, се прилагат до издаването на съответните актове от министъра на земеделието и храните, доколкото не противоречат на този закон.

Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛОВА И
ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

(ОБН. - ДВ, БР. 92 ОТ 2009 Г.)

§ 18. Лицата по § 64, ал. 1, изречение първо от Закона за изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча (ДВ, бр. 91 от 2008 г.), които до влизането в сила на този закон са извършили действия по стопанисването на дивеча в съществуващите ловностопански райони на ловните сдружения, запазват правото си за ползване на дивеча за ловен сезон 2009 г.

Преходни и Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ОРЪЖИЯТА, БОЕПРИПАСИТЕ, ВЗРИВНИТЕ ВЕЩЕСТВА И
ПИРОТЕХНИЧЕСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 73 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 17.09.2010 Г.)

§ 32. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. член 15, 16, чл. 17, ал. 3, чл. 29, ал. 1 - 3, чл. 30, 33, 34, 44, 72, 107, 110, чл. 121, ал. 2, т. 10, чл. 130, чл. 145, ал. 1, т. 5, чл. 162, 163, 164, чл. 166, ал. 2 и 4, чл. 169 и чл. 214, ал. 5, които влизат в сила от 5 април 2012 г.;
2. член 94, ал. 1, която влиза в сила от 1 март 2011 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛОВА И ОПАЗВАНЕ НА
ДИВЕЧА

(ОБН. - ДВ, БР. 89 ОТ 2010 Г.)

§ 2. Считано от 1 септември 2010 г. контролът по изпълнението на Плана за действие за кафявата мечка в България се възлага на министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието и храните.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 8 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 25.01.2011 Г.)

§ 30. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 09.04.2011 Г.)

§ 42. Законът влиза в сила в едномесечен срок от обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. параграф 3, § 9, ал. 9 - 11 и § 16, т. 41, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";
2. чл. 14, ал. 1, т. 2, чл. 115, ал. 1, т. 2, чл. 116, ал. 2, чл. 183, ал. 2, т. 3 и чл. 249, ал. 5, т. 3, които влизат в сила от 1 януари 2016 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛОВА И
ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

(ОБН. - ДВ, БР. 77 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 04.10.2011 Г.)

- § 10. (1) От деня на влизането в сила на този закон държавното ловно стопанство "Воден - Ири Хисар" става териториално поделение на Северноцентрално държавно предприятие, а държавното ловно стопанство "Искър" става териториално поделение на Югозападно държавно предприятие по приложение № 1 към Закона за горите.
- (2) Районите на дейност на териториалните поделения по ал. 1 обхващат съответните райони на дейност на съществуващите към деня на влизането в сила на този закон държавни ловни стопанства "Воден - Ири Хисар" и "Искър".

(3) Сключените с директорите на държавните ловни стопанства по ал. 1 договори за управление запазват действието си. Трудовите правоотношения на работниците и служителите се уреждат по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

(4) Договорите за предоставяне стопанисването на дивеча на ловните сдружения, сключени от държавните ловни стопанства по ал. 1, запазват действието си.

§ 11. (1) В 7-дневен срок от влизането в сила на този закон директорите на Северноцентрално държавно предприятие и на Югозападно държавно предприятие по приложение № 1 към Закона за горите да предприемат действия за вписване в търговския регистър на държавните ловни стопанства "Воден - Ири Хисар" и съответно "Искър" като техни териториални подразделения.

(2) От датата на вписването в търговския регистър на промяната по ал. 1 Северноцентралното държавно предприятие става правопреемник на активите, пасивите, правата, задълженията и архива на държавно ловно стопанство "Воден - Ири Хисар", а Югозападното държавно предприятие - правопреемник на активите, пасивите, правата, задълженията и архива на държавно ловно стопанство "Искър".

(3) До вписването в търговския регистър на промяната по ал. 1 за събирането на постъпления и извършването на плащания се ползват досегашните банкови сметки на държавните ловни стопанства "Воден - Ири Хисар" и "Искър".

§ 12. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ СЛУЖИТЕЛ

(ОБН. - ДВ, БР. 38 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2012 Г.)

§ 84. (В сила от 18.05.2012 г.) В срок до един месец от обнародването на този закон в "Държавен вестник":

1. Министерският съвет привежда Класификатора на длъжностите в администрацията в съответствие с този закон;

2. компетентните органи привеждат устройствените актове на съответната администрация в съответствие с този закон.

§ 85. (1) Правоотношенията с лицата от администрациите по Закона за радиото и телевизията, Закона за независимия финансов одит, Закона за електронните съобщения, Закона за Комисията за финансов надзор, Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност, Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравното осигуряване, Закона за подпомагане на земеделските производители и Закона за пътищата се уреждат при условията и по реда на § 36 от

преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (ДВ, бр. 24 от 2006 г.).

(2) С акта за назначаването на държавния служител се:

1. присъжда определения в Класификатора на длъжностите в администрацията минимален ранг за заеманата длъжност, освен ако служителят притежава по-висок ранг;

2. определя индивидуална основна месечна заплата.

(3) Допълнително необходимите средства за осигурителни вноски на лицата по ал. 2 се осигуряват в рамките на разходите за заплати, възнаграждения и осигурителни вноски по бюджетите на съответните разпоредители с бюджетни кредити.

(4) Министерският съвет да извърши необходимите промени по извънбюджетната сметка на Държавен фонд "Земеделие", произтичащи от този закон.

(5) Органите на управление на Националния осигурителен институт и на Националната здравноосигурителна каса да извършат необходимите промени по съответните бюджети, произтичащи от този закон.

(6) Неизполваните отпуски по трудовите правоотношения се запазват и не се компенсират с парични обезщетения.

§ 86. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон индивидуалната основна месечна заплата на служителя се определя така, че същата, намалена с дължимия данък и задължителните осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, да не е по-ниска от получаваната до този момент брутна месечна заплата, намалена с дължимите задължителни осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, и дължимия данък.

(2) В brutната заплата по ал. 1 се включват:

1. основната месечна заплата или основното месечно възнаграждение;

2. допълнителни възнаграждения, които се изплащат постоянно заедно с полагащата се основна месечна заплата или основно месечно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време.

§ 87. Законът влиза в сила от 1 юли 2012 г. с изключение на § 84, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 5, ал. 2, т. 1 и ал. 5

(Изм. - ДВ, бр. 77 от 2002 г., доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.)

СПИСЪК на бозайници и птици - обект на лов

I. Бозайници:

A. ЕДЪР ДИВЕЧ

1. Благороден елен (*Cervus elaphus* L.)

2. Елен лопатар (*Cervus dama* L.)

3. Сърна (*Capreolus capreolus* L.)

4. Дива свиня (*Sus scrofa* L.)

5. (доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.)

6. (отм. - ДВ, бр. 77 от 2002 г.)

7. Муфлон (*Ovis musimon* Pall.)
8. Зубър (*Bison Bonasus* L.)
9. Тибетски як (*Bos mutus* P.)
10. Алпийски козирог (*Capra idex* L.)
11. Вълк (*Canis lupus* L.)

Б. ДРЕБЕН ДИВЕЧ

12. Див заек (*Lepus europaeus* Pall.)
13. Катерица (*Sciurus vulgaris* L.)
14. Ондатра (*Ondatra zibethica* L.)
15. Нутрия (*Мiocastor coyrus* Mol.)
16. Чакал (*Canis aureus* L.)
17. Лисица (*Vulpes vulpes* L.)
18. Енотовидно куче (*Nictereutes procyonoides* Greg)
19. (доп. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.)
20. Бялка (*Martes foina* L.)
21. Черен пор (*Mustela putorius* L.)
22. Язовец (*Meles Meles* L.)

II. Птици:

А. ЕДЪР ДИВЕЧ

1. Глухар (*Tetrao urogallus* L.)
2. Дива пуйка (*Meleagris gallopavo* L.)

Б. ДРЕБЕН ДИВЕЧ

3. Колхидски фазан (*Phasianus colchicus* L.)
4. Ловни фазани (*Phasianus* sp.)
5. Яребица (*Perdix perdix* L.)
6. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Планински кеклик (*Alectoris graeca*)
7. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Тракийски кеклик (*Alectoris chukar*)
8. Пъдпъдък (*Coturnix coturnix* L.)
9. Токачка (*Numida meleagris* L.)
10. Гривяк (*Columba palumbus* L.)
11. Гургулица (*Streptopelia turtur* L.)
12. Гугутка (*Streptopelia decaocto* Friv.)
13. Голяма белочела гъска (*Anas albifrons* Scop.)
14. Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos* L.)
15. Полудива патица (*Anas platyrhynchos* L.)
16. Лятно бърне (*Anas guerguedula* L.)
17. Зимно бърне (*Anas crecca* L.)
18. Фиш (*Anas penelope* L.)
19. Лопатарка-клопач (*Anas clypeata* L.)
20. Черна качулата потапница (*Aythya/ Nysora/fuligula* L.)
21. Шилоопашата патица (*Anas acuta* L.)
22. Черна лиска (*Fulica atra* L.)
23. (отм. - ДВ, бр. 77 от 2002 г.)
24. Горски бекас (*Scolopax rusticola* L.)
25. Обикновена бекачина (*Callinago gallinago* L.)
26. Скорец (*Sturnus vulgaris* L.)

27. Сврака (*Pica pica* L.)
  28. Сива врана (*Corvus cornix* L.)
  29. Посевна врана (*Cornus frugilegus* L.)
  30. Чавка (*Coloeus monedula* L.)
-

Забележка: (нова - ДВ, бр. 88 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Видове от приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие, предмет на изключение по реда на чл. 48 и чл. 49, ал. 1, т. 1:

- Дива котка (*Felis silvestris* Schreb.)
Дива коза (*Rupicapra Rupicapra* L.)
Мечка (*Ursus arctos*).

Приложение № 2 към чл. 9, ал. 1

(Ново - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 08.01.2011 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., в сила от 04.10.2011 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 2012 г.)

Списък на държавните ловни стопанства

1. РУСАЛКА
2. РОСИЦА
3. ЧЕПИНО
4. ТРАКИЯ
5. ЧЕРНИ ЛОМ
6. АРАМЛИЕЦ
7. БОРОВО
8. ИЗВОРА
9. ЖЕНДА
10. ШЕРБА
11. РОПОТАМО
12. ВИТОШКО-СТУДЕНА
13. КОРМИСОШ
14. ПАЛАМАРА
15. ОСОГОВО
16. МАЗАЛАТ
17. ДИКЧАН
18. ВИТИНЯ
19. ДУНАВ
20. БАЛЧИК
21. ШИРОКА ПОЛЯНА
22. НЕСЕБЪР
23. ТОПОЛОВГРАД
24. ГРАМАТИКОВО
25. КАРАКУЗ
26. ВОДЕН - ИРИ ХИСАР
27. ИСКЪР
28. ТЕРВЕЛ

Приложение № 3 към чл. 9, ал. 12

(Ново - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

Приложение № 4 към чл. 54, ал. 1

(Ново - ДВ, бр. 91 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 92 от 2009 г.)

Срокове за ловуване на дивеч

1. Благороден елен и елен-лопатар
  - мъжки и приплоди - от 1 септември до 31 януари
  - женски - от 1 октомври до 31 декември
2. Сърна
  - мъжки - селекционно и трофейно от 1 май до 30 октомври
  - женски и приплоди - от 1 септември до 30 октомври
3. Дива свиня:
  - 3.1. Подборен лов целогодишно
    - мъжки, приплоди, едно- и двегодишни прасета
    - женски прасета
  - 3.2. Групов лов на дива свиня от 1 октомври до втората неделя на месец януари
  - 3.3. Групов лов в ловни дворове към бази за интензивно стопанисване на дивеча - мъжки от 1 октомври до последния ден
  - и приплоди на февруари
4. Муфлон
  - мъжки, трофейно зрели - целогодишно
  - мъжки и женски - от 1 септември до 31 януари
5. Зубър
  - мъжки - целогодишно

- женски и приплоди - от 1 септември до 31 декември
- 6. Тибетски як
  - мъжки - целогодишно
  - женски и приплоди - от 1 септември до 30 октомври
- 7. Алпийски козиерог
  - мъжки - от 1 септември до 31 май
  - женски - от 1 септември до 31 декември
- 8. Вълк и чакал
- 8.1. Групов лов на чакал извън горския фонд - от 1 януари до последния ден на февруари
- 9. Див заек - от 1 октомври до 31 декември
- 10. Катерица - от 1 ноември до 31 декември
- 11. Ондатра и нутрия - от 1 ноември до последния ден на февруари
- 12. Лисица - целогодишно
- 13. Енотовидно куче - целогодишно
- 14. Бялка и черен пор - целогодишно
- 15. Язовец - от 1 август до последния ден на февруари
- 16. Глухар - мъжки - от 15 април до 15 май
- 17. Дива пуйка - от 1 октомври до последния ден на февруари
- 18. Фазани и токачки - от 1 октомври до 31 януари
- 18.1 Фермерно произведени от 1 октомври до 28 февруари
- 19. Яребици и кеклици - от 1 октомври до 30 ноември
- 19.1 Фермерно произведени от 1 октомври до 31 януари
- 20. Пъдпъдък и гургулица - от втората събота на август до 30 ноември

21.	Гугутка	- от втората събота на август до 31 декември
22.	Гривяк	- от втората събота на август до втората неделя на февруари
23.	Голяма белочела гъска	- от 1 октомври до 31 януари
24.	Диви патици - обект на лов	- от 1 октомври до 31 януари
24.1	Полудива патица	- от 1 октомври до 31 януари
24.2	Зеленоглава патица	- от 1 октомври до 31 януари
24.3	Лятно бърне	- от 1 октомври до 31 януари
24.4	Зимно бърне	- от 1 октомври до 31 януари
24.5	Фиш	- от 1 октомври до 31 януари
24.6	Лопатарка	- от 1 октомври до 31 януари
24.7	Черна качулата потапница	- от 1 октомври до 31 януари
24.8	Шилоопашата патица	- от 1 октомври до 31 януари
25.	Черна лиска	- от 1 октомври до 31 януари
26.	Горски бекас и обик- новена бекачина	- от втората събота на август до последния ден на февруари
27.	Скорец, сврака, сива врана, посевна врана и чавка	- целогодишно

Релевантни актове от Европейското законодателство

ДИРЕКТИВА 92/43/ЕИО НА СЪВЕТА от 21 май 1992 година относно опазване на естествените хабитати местообитания и на дивата флора и фауна

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА от 2 април 1979 година относно опазването на дивите
птици

РЕГЛАМЕНТ (ЕИО) № 3254/91 НА СЪВЕТА от 4 ноември 1991 година относно
забраната на използването на капани в Общността и въвеждането в Общността на кожи
и стоки, произведени от определени видове диви животни с произход от страни, в
които те са ловени с капани или начини за лов, които не съответстват на
международните стандарти за хуманност при използването на капани